

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. SEPTEMBRI ELAS SAKU VALLAS **11 941** INIMEST

Septembris algas
uus kooliaasta

Lk 2

Valla mänguväljakutel
on tegevust
igas vanuses lastele

Lk 6

Kaasava eelarve
ettepanekud 2025

Lk 8

Sack von Sound pakkus
ägedaid elamusi

Lk 16

Kuidas hoida maa
kuivana ja kraavid korras?

Lk 10

1.septembril algas uus kooliaasta

Saku Sõnumid

Sellel õppeaastal läks Saku vallas kooli 1876 õpilast. Kajamaa Kooli 65, Kurtna Kooli 261 ja Saku Gümnaasiumisse 1550 õpilast. Päril esimene koolipäev oli 176 lapsel. Kajamaal alustas kooliteed 8, Kurtnas 37 ja Sakus 133 väikest õppurit.

Saku Muusikakoolis õpib sel aastal 176 noort, neist 19 ettevalmistusklassis ja 157 pilliõppes.

Head lapsed, vanemad ja õpetajad! Edu uute teadmiste omandamisel, õppige hoolega ja olge tublid. Toredat uut kooliaastat!

Saku Gümnaasium alustas kooliaastat traditsioonilise rongkäiguga.

Hetked Saku Gümnaasiumi esimesest koolipäevast.

Kurtina Kooli pidulik aktus.

Esimese koolipäeva aktus Kajamaa Koolis.

Saku Muusikakool alustas õppeaastat samuti meeleoluka aktusega.

Fotod: Annika Kubja /Kajamaa Kool

Vallavalitsuse istungid

MERILIN PIIRSAU

21.08

- Otsustati hüvitada raske puudega lapse transpordikulud sõiduks kooli ja koju.
- Otsustati kompenseerida puudega lapsele toetava teenusena Meie Kool MTÜ õppemaks ja abivajavale perele kuni kaheksa teraapiaseansi maksumus.
- Kooskõlastati kavandatavate soojuspuraukude asukoht Hange tee 26, Üksnurme küla.
- Anti nõusolekud Tinavile ning Valli katastriüksuste jagamiseks.
- Otsustati võimaldada Tihase tee 3, Kasemetsa külas asuva maa ostu-eesõigusega erastamist korralduses toodud tingimustel.
- Anti projekteerimistingimused olemasoleva ehitise ümberehitamise ja laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Põllu tn 3, Saku alevik.

27.08

- Kinnitati 2025. aasta kaasavasse eelarvesse tehtud ettepanekud.
- Moodustati alaline hankekomisjon.
- Tunnistati edukaks Saku vallale kuuluv hoones Kiisal Kurtina tee 21 esimesel korrusel asuvate ruumide üldpinnaga 46,3 m² kirjalik enampakkumine ning kinnitati enampakkumise võitjaks Torgar OÜ pakkumise maksumusega 3,50 eurot m² kohta kalendrikuus.
- Määrati abivajavale isikule muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus üürilepingu sõlmimise kulude katteks.
- Otsustati osutada tugiisikuteenust ja määrata tugiisik raske puudega lapsele.
- Otsustati kompenseerida puudega

lapsele toetava teenusena teraapia- ja eripedagoogi teenuse osutamine ning abivajavale perele pereterapeudi juures kuni 10 teraapiaseansi maksumus.

- Seati hooldus ja määrati hooldaja raske puudega isikule, et tagada talle ööpäevaringne järelevalve ja abi igapäevaelutoimingutes.
- Anti projekteerimistingimused õueala muutmise ja päikesepaneelide paigaldamise ehitusprojekti koostamiseks Haaviku tee 6, Rahula küla ning abihoone ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tamme tee 11, Saku alevik.
- Otsustati osaleda Euroopa Sotsiaalfondi projektivoorus.

3.09

- Otsustati koormata Tooma tee 3 katastriüksus Männiku külas tähtajatu isikliku kasutusõigusega Saku valla kasuks tänavavalgustusvõrgu maakaabeliinide ja valgustuse rajamiseks, olemiseks, kasutamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks.
- Otsustati eraldada sporditegevuse toetust perioodil 01.09.2024–31.08.2025 järgmistele spordiklubidele: MTÜ Saku ujumisklubi, RubyAir MTÜ, Spordiklubi Porter Racing, Korvpalliklubi Viimsi, SPARTA Spordiselts, Raul Must Sulgpallikool MTÜ, Atari Judo MTÜ, MTÜ Akropesa, MTÜ DANCEDA TANTSUSTUUDIO, Mitmetulundusühing Urban Style, Korvpalliklubi Sokud, Saue Taekwondo-klubi, Spordiklubi Keila Swimclub, Tenniseklubi Alta-T, Nõmme Spordiklubi, MTÜ Saku Sporting, Tallinna Võrkpalliklubi, Jalgpalliklubi FCF Jalgpallikool, MTÜ Tantsukool Danceland ja MTÜ Saku Korvpalliklubi.

- Otsustati kompenseerida isikule võla nõustamisteenus kuni viie tunni eest.
- Otsustati hüvitada kolmele raske puudega lapsele transpordikulud sõiduks kooli ja koju.
- Otsustati osutada raske puudega lapsele lapsehoiuteenust.
- Otsustati kompenseerida abivajavale lapsele viie loovteraapia seansi ja kümne teraapiaseansi maksumus.
- Anti projekteerimistingimused üksik-elamu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Kuuseheki tee 4, Metsanurme küla.

10.09

- Määrati lapsevanemale puudega lapse õpilaskodu kulude hüvitamiseks eluasemekulude katmise toetus; lapsevanemale erandkorras lapse õpilaskodu kulude hüvitamiseks eluasemekulude katmise toetus ning abivajavale isikule erandkorras muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Kehtestati Saku Gümnaasiumi klasside täitumuse ülemised piirnormid.
- Otsustati eraldada sporditegevuse toetust perioodil 01.09.2024–31.08.2025 järgmistele spordiklubidele: Võimlemisklubi Piruett, Mart Poomi Jalgpallikool, MTÜ Lumeakadeemia, Tallinna Spordiselts Kalev, Võitluskool ja Spordiklubi TATS.
- Anti projekteerimistingimused päikese-elektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Lepavälja, Kajamaa küla; üksik-elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Priidu, Üksnurme küla ning üksikelu ehitusprojekti koostamiseks Tariku 16, Saku alevik.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel
www.sakuvald.ee/okumendiregisteri

Vallavolikogu

22. augusti volikogu istungil osales 16 liiget, puudus viis.

- Kuulati hüdrogeoloog Katrin Ergi (Maavarauuringud OÜ) ettekannet veealuse kaevandamise mõju kohta Liivalaia 4 liivakarjääris osalisel alal.
- Kehtestati 1. septembrist 2024 Saku valla eelarvest eralasteaia sõimekoha või

eralastehoiu teenuse hüvitise maksimum-määrad.

- Tunnistati kehtetuks Saku Vallavolikogu 12.05.2011. a määruse nr 11 „Eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise tingimused ja kord“ § 6 lõiked 2 ja 3.
- Otsustati asutada koos Saue valla ja Keila linnaga sihtasutus Maidla Maja, sihtasutuse asukoht ja aadress Harjumaa, Saue vald, Maidla küla, Haraka tee 8 ning kinnitada sihtasutuse Maidla Maja

põhikiri. Saku valla osalemise eesmärk sihtasutuses on tagada Saku valla lastele põhiharidus toimetuleku- ja/või hooldusõppes.

- Seati Sakus Tallinna mnt 1 kinnistule rajatava hoone uueks valmimise tähtajaks 17.05.2026.
- Tunnistati kehtetuks Saku Vallavolikogu 17.02.2022. a määrus nr 7 „Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga liitumise toetuse andmise tingimused ja kord“.

DETAILPLANEERINGUD

Saku VV 03.09.2024 korraldusega nr 579 kehtestati Kajamaa külas **Rail Baltica Saku peatuse detailplaneering** (DP).

DP ala asub Kajamaa külas Markuse maaüksusel ning juurdepääs on mööda Sooteed.

DP-ga jaotatakse Markuse mü äri- ja transpordimaa krundiks (pos 1) ja transpordimaa krundiks (pos 2). Krundile pos 1 on planeeritud ehitusõigus Rail Baltica jaamahoone ehitamiseks koos seda teenindavate rajatiste ja välialaga. Krundile pos 2 on planeeritud jaamahoonet teenindav parkla, mis rajatakse kahes etapis, vastavalt parkimiskohtade vajadusele. Sootee rekonstrueeritakse ja ehitatakse asfaltkattega sõiduteeks.

Sootee äärde on ette nähtud ka jalg- ja jalgrattatee.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Kehtestamise korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel, EVALDis ja tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku).

07.10.2024 – 21.10.2024 on avalikul väljapanekul Saku valla Üksnurme küla **Uus-Vahtramäe maaüksuse osa ja lähiala detailplaneering** (DP).

DP võeti vastu Saku Vallavalitsuse 21.08.2024 korraldusega nr 555.

DP ala asub Üksnurme külas Uus-Vahtramäe ja Lukussepa tee 31 mü osadel. DP ala suurus on u 7500 m².

DP-ga jaotatakse Uus-Vahtramäe mü osa 3 elamumaa krundiks ning 2 transpordimaa krundiks. Elamumaa kruntidele määratakse ehitusõigus üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. Lubatud on ehitada kuni 9 m kõrge elamu ja kuni 6 m kõrge abihoone, kruntide suurim lubatud ehitisealune pind on kuni 20% krundi pinnast.

DP on kooskõlas üldplaneeringuga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonnale.

DP-ga on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku alevik). Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada DP kohta arvamust.

AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus hobumajandustegevusega alustamiseks vajaliku hoonestuse projekteerimiseks Saku vallas Tagadi külas **Taga-Lepiku** (katastritunnus 71901:001:0648) kinnistule.

Tegemist on hajaasustusega alal asuva kinnistuga, kuhu vastavalt Saku valla üldplaneeringule on üldjuhul võimalik rajada eluasemekoht. Ettevõtluse soodustamiseks ja töökohtade loomiseks elukoha lähedal (mis vähendab sundliikumisi), on hajaasustusega alal lubatud väikese-mahuline ja keskkonnasõbralik ettevõtlus. Hoonestus peab järgima piirkonnale omast hoonestuslaadi. Erisused on lubatud põhjendatud juhtudel, nt põllumajandushoonete rajamine vms.

Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 ja valla üldplaneeringust tulenevalt rakendatakse projekteerimistingimuste koostamisel kaalutluskorras avatud menetlust, sest objekti kavandamine eeldab laiapõhjalisemat avalikustamist.

Alates **24.09.2024** kuni **08.10.2024** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta

kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus kaksikelamu ehitamiseks Saku vallas Metsanurme külas **Kasemetsa tee 12** (katastritunnus 71901:001:0565) kinnistule.

Tegemist on tiheasustusega ehk detailplaneeringu koostamise kohustusega alal asuva kinnistuga, kuhu planeerimisseaduse § 125 lõike 5 alusel võib kohalik omavalitsus lubada detailplaneeringut koostamata püstitada projekteerimistingimuste alusel olemasoleva hoonestuse vahele jäävale kinnisasjale ühe hoone ja seda teenindavad rajatised. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **24.09.2024** kuni **08.10.2024** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul hoonestusala muutmiseks Saku vallas Kiisa alevikus **Kurtna tee 2** (katastritunnus 71814:002:0041) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 14.05.2009 otsusega nr 35 kehtestatud Kurtna tee 2 detailplaneeringu krundiga. Projekteerimistingimustega täpsustatakse detailplaneeringus määratletud kasutamise otstarvet, hoonestusala tingimusi, maa-alal asuva ehitise teenindamiseks vajaliku ehitise asukohta ja krundijaotust vastavalt ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punktidele 1 ja 2. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **24.09.2024** kuni **08.10.2024** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Saku valla mänguväljakutel on tegevust igas vanuses lastele

RAIN OKSAAR | haldusspetsialist

Valla mänguväljakutel jätkub tegevust nii väiksematele kui suurematele lastele. Saab ronida, liugu lasta, kiikuda ja liivakastis mängida. Selleks, et võimalusi oleks piisavalt, tegeleb vallavalitsus järjepidevalt uute mänguväljakute rajamise ning olemasolevate ülevaatuse ja parendamisega.

Käesoleval aastal valmis uutest objektidest Kiisa Vabaajakeskuse juures kaasaegne ja avar mänguväljak, kus jätkub tegevust erinevas eas lastele. Uus mänguala on väga hästi vastu võetud, lapsi on väljakul pidevalt ning seda on külastanud vahelduseks lasteaia mänguväljakule näiteks ka Kurtna lasteaia rühmad. Lasteaia tagasiside on olnud samuti väga hea.

Kiisal korrasitati ja täiendati tänava ka vana kultuurimaja ees asuvat väiksematele lastele mõeldud mänguväljakut. Lisaks on Kiisal, Laulu tänaval valmimas spordiplats, mis ei vasta küll täielikult klassikalise mänguväljaku kriteeriumitele, kuid siiski leiavad seal tegevust igas eas lapsed ja noored. Plats valmib veel käesoleval sügisel ning seda tasub siis kindlasti uudistama ja kasutama minna. Lisaks lastele saavad seal sporti teha ka täiskasvanud.

Kevadel valmisid mõningad objektid, mis nihkusid sellesse aastasse eelmise aasta lõpus valitsenud ilmaolude tõttu. Lõpetati Lokuti küla ja Ülase tänava mänguväljakud. Paraku on selgunud, et esialgselt välja valitud Lokuti küla mänguväljaku asukoht osutus sipelgate kolooniate elukohaks ning see häirib ja segab oluliselt väljaku kasutamist. Alal olevad atraktsioonid on väga head ja kvaliteetsed, kuid siiski tuleb 2025. aasta hangete raames Lokuti küla mänguväljaku asukohta muuta. Eeltööd selles osas juba käivad. Tellitud on geodeetiline alusplaan, et uue aasta alguses oleks võimalik üldises mänguväljakute hanke

Kiisa väiksem mänguväljak asub Coopi vastas vana kultuurimaja ees.

Kiisa väiksema mänguväljaku liumäel.

koosseisus kiiresti uus hange kokku panna. Uus asukohta valik ja tegevused tehakse koostöös Lokuti külaga.

Toimunud on hange, mille koosseisus on uute mänguväljakute rajamine Tagadi külla, Kiisal Kaja haljakule ning Sakus Talve tee L1 kinnistule. Paraku oli see hange kohtuvaidluse tõttu ootel, aga septembri alguse seisuga on olemas riigikohtu lahend, mis võimaldab hankekohaste töödega edasi minna. Mänguväljakute rajamisega alustame sel sügisel, kuid paraku on võimalik, et osad tööd tuleb lõpetada kevadel. Nimetatud mänguväljakute ehitaja on Lars Laj Eesti OÜ ning koostöös ehitajaga teeme kõik, et sügise jooksul töödega võimalikult palju edasi minna.

Teistel Saku valla mänguväljakutel teostati käesoleval aastal regulaarseid hooldustöid ja parendusi ning nende tegevustega jätkame jooksvalt.

Ootame kõiki lapsi mänguväljakutele lõbusalt ja sportlikult aega veetma!

Suur mänguväljak Kiisa Vabaajakeskuse taga.

Saku aleviku Ülase tänava mänguväljak. Fotod: Merilin Piirsalu

Valla avalikud siseliinid ehk koolibussid peatuvad ainult tähistatud peatustes

PEEP PUKK | majandusteenistuse juht

Alates 01.11.2023 on kõigil valla elanikel võimalik sõita vallasisestel bussiliinidel. Peatused muudeti ametlikuks, tähistati ning kanti vastavasse registrisse.

Muudatus toimus ka varasemate n-õ nõudepeatustega, mis enamuses asusid väiksemate teede ristmikel ja kinnistute teeotstes. Muutusi peatuste asukohad, nende vahekaugused ühtlustati ja peatused tähistati nõuetekohaselt. Pooleli on veel lisandunud peatuste ootealade rajamine ning seetõttu peavad sõitjad paraku taluma mõnda aega ebamugavusi.

Muudatuste tulemusena on kõik peatused nüüd nähtavad peatus.ee portaalis koos kaardimaterjaliga.

Valla siseliinid peatuvad ainult tähistatud peatustes

Nõue tuleneb ühistranspordiseadusest

Foto: Annika Kubja

ja see on suunatud eelkõige sõitja ohutuse tagamiseks. Mitmed peatused vajavad veel juurdepääsuteede parendamist ja sellega vallavalitsus tegeleb.

Jätkuvalt tuleme sõitjatele meelde valideerimise kohustuslikkust. See on vajalik meile kõigile, kuna statistilised andmed võimaldavad näha, kus inimesed sõidavad ning seeläbi saab liinivõrku paremaks teha.

Saku valla siseliinidel kehtivad Harju maakonna avalike liinide piletitsoonid ja hinnad, sõidusoodustused ja riiklikult kehtestatud tasuta sõiduõigus, samuti ühiskaart. Bussipiletite hinnad leiab veebilehelt

www.ytkpohja.ee/piletite-hinnad

Sõiduplaanid on avalikud veebilehel www.peatus.ee ja Saku valla ning koolide kodulehtedel.

Austa toitu jäägitult

29. septembril toimub ülemaailmne toidujäätmete ja toidukao alase teadlikkuse tõstmise päev.

ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni andmetel läheb igal aastal maailmas hinnanguliselt 30% toodetud toidust raisku. Eesti kodumajapidamistes moodustab toidukadu ehk raisatud toit toidujäätmetest peaaegu poole.

Selleks, et toitu võimalikult suures mahus väärindada, järgi neid samme.

1. **Koosta menüü ja valmista õige kogus** – planeeri toidukorrad ette, kasuta ära kapis leiduv
2. **Osta arukalt** – koosta enne poodi minemist ostunimekiri ja ära mine poodi näljasena
3. **Säilita toitu õigesti** – vaata pakendilt säilitamisjuhiseid, tõsta uuemad tooted külmkapis tahapoole ja vanevad ettepoole, jälgi säilivuskuupäevi. Võimalusel külmuta või kuivata toitu. Hoia puu- ja köögivilju eraldi.
4. **Anna toiduülejääkidele uus elu** – tee seisnud puuviljadest ja marjadest smuuti, köögiviljadest puljongit, saiaid kotlette jne
5. **Komposti toidujäätmeid või viska need biojätmete konteinerisse**

Foto: Pexels

6. Jaga ülejäänud toitu – kas sõprade, sugulaste, naabritega või anneta abivajajatele

Eestis on pea 300 000 absoluutses ja suhtelises vaesuses elavat inimest, kes vajavad toiduabi. Toiduülejääkide kogumine ja ümberjaotamine on hea võimalus säästa keskkonda ja toetada abivajavaid perekondi.

Loe lähemalt:

www.sm.ee/toiduannetamine

Allikas: Kliimaministeerium

Elektrilevi liinikoridoride hooldustööd Saku alevikus

Saku Sõnumid

16. septembril alustas Elektrilevi OÜ liinikoridoride hooldustöid Saku alevikus Aasa, Õuna, Kirsi, Laane, Mõtuse tänavatel, Tuule haljakul ja Tamme teel. Tööde lõpp on 16. november 2024.

Hooldustöid tehakse elektrivõrgu kaitsevööndi ulatuses. Vajadusel langeatakse ka kaitsevööndist väljajäävaid, kuid elektrivõrgule ohtlikke (nt kaldu, mädanenud, kuivanud) puid.

Elektrivõrgu ümbrust on vaja hooldada, et tagada võrgu, maaomanike vara, keskkonna ja inimeste ohutus ning ennetada katkestusi elektrivõrgus, mille võivad põhjustada näiteks puude langemine või okste kasvamine liinidesse.

Tööde käigus tekkinud raiejäätmed koondatakse vaaludesse, maha võetud puud lõigatakse 3 m pikkusteks ja koondatakse eraldi kuhjadesse elektriliini alla.

Töödejuhataja: Boris Lehtjärv, teavitus.tarjoinvest@gmail.com

Kaasava eelarve ettepanekud 2025

PEEP PUKK | majandusteenistuse juht ♦ ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

2025. aasta kaasava eelarve konkursile esitati 50 ideed, mida hinnati vastavalt kaasava eelarve kriteeriumitele. Sisuliselt korduvad ideed liideti üheks.

HÄÄLETAMISELE LÄHEVAD JÄRGMISED ETTEPANEKUD (järjestatud alfabeetiliselt)

AVALIKUD ESMAABIKAPID

Mitmes avalikus punktis võiks olla esmaabikapid, kus lisaks esmaabivahenditele on ka AED elustamisaparaat. Kapid oleksid varustatud koodlukuga, mida saab vajadusel avada kaugjuhtimisel häirekeskusest, helistades 112. AED aparate on paigaldatud juba mitmete kaubanduskeskuste, koolide, spordisaalide, ettevõtete ning avalike asutuste seintele. AED elustamisaparaat on ülimalt lihtne abivahend südamerütmi taastamiseks südameseiskuse korral, lisaks abistab esmaste tegevuste teavitamisega läbi häälkäskluste. Kõige tõhusam viis süda uuesti toimima saada, on kiire tegevumine koos AED-ga antava elektrisõikiga. AED aparadiga võib taastada normaalse südamerütmi ja päästa inimese elu.

KÖNNI- JA KERGLIIKLUSTEEDE ÄÄRDE ISTEPINGID JA PRÜGIKASTID, SEALHULGAS KOERTE VÄLJAHEIDETELE

Kevade saabudes veendub igaüks, et meie kergliiklusteed on rõõmsalt kasutuses. Mugavamaks kasutamiseks võiks kogu valla piires lisada istepinke puhkehetkedeks ning prügikaste, et loodust puhtana hoida.

Saku aleviku pea-jalakäijateed võiks olla varustatud istepinkidega iga 500 meetri järel. Pingid võiks olla Vana-Pähkli mäe tee - Traani tee - Nurme tee - Teaduse tn.

Samuti võiks paigaldada prügikastid, kuhu muuhulgas koera väljaheiteid visata, sh Jõesilla maja juurde. Alevikes ja kergliiklusteedel on väga palju koertega jalutajaid ja kui oleks, kuhu kakakotike visata, aitaks see kaasa puhtamale keskkonnale.

LAUATENNISELAUAD TÕDVA JA LOKUTI KÜLLA

Tõdva küla asub suurematest asulatest eemal ning moodustab kortermajadega tiheasumi ja taludega hajaküla. Elanike arv on u 152. Tiheasumi mänguplats on juba aastaid olnud kokkusaamise kohaks, kus peetakse nii ühisüritusi, koosolekuid

kui veedetakse lihtsalt koos aega. Platsile rajati valla poolt mänguväljak. Lisaks on võimalik mängida võrkpalli ja kettagolfi, aga suuremate laste ja täiskasvanute tarbeks võiks olla õues tegutsemiseks lisamotivatsiooni. Ilmastikukindlast lauatenнисelauast tunneksid rõõmu kõik olenemata vanusest.

Lokuti küla asub vastu Kiili valla piiri ja samuti suurematest asulatest eemal. Külas on kortermajadega tiheasum ja üksikud talupidamised. Elanike arv on umbes 109. Uus mänguplats ootab väiksemaid elanikke lustima, aga võiks olla ka väljund suurematele lastele ja täiskasvanutele.

LUME TEE JA LUKUSSEPA TEE VAHELIN LÖÖDUS-MATKARADA

Liikumine ilma autota on tervise üks põhilisemaid alustalasid. Kellele ei meeldiks liikuda metsarajal, mis on selleks ette nähtud ning mida mööda saaks kuiva jalaga minna sinna, kuhu hing ihkab: poodi-kooli-Saku keskusesse jne.

Üksnurme külas Lume ja Lukussepa tee vahel elektriliinide all asub metsarada. Seda kasutatakse aktiivselt nii jalgsi kui jalgrattaga. See teelõik võiks olla korralik matkarada, mis kaetud nt puukooremultšiga.

MÄNGUVÄLJAK PÕHIKOO LIMAJA BUSSIOOTEALA KÕRVALE

Täna puudub põhikoolimaja õuealal laste mänguväljak. Ronimisrada on hea alternatiiv, aga nii suure koolihoone juures peaks bussi ootavatele lastele olema ka eakohane mänguväljak.

RATTAPARKLAD VÕI VARJUALUSED KAUPLUSTE JA BUSSIPPEATUSTE JUURDE

Kuna Saku vald on oma heade kergliiklusteedega järjest parem koht, kus turvaliselt liigelda, siis võiks kaupluste ja bussipeatuste vahetus läheduses olla ratastele katusega varjualused. Paljud lähivad hommikuti linna tööle ning

praegu polegi peale rongijaama muud kohta, kuhu rattad jätta. Aga võiks olla ka alevi keskel, nt Rimi ja Coopi juures jne.

See võimaldab rohkematel inimestel kasutada ühistransporti, kuna just aleviku põhjapool peab läbima paraja vahe-maa, et aleviku keskele bussipeatusesse jõuda.

SÕPRUSEPINK TUTVUMISEKS JA SUHTLEMISEKS

Sõprusepingi eesmärk on edendada vestluse kaudu vaimset heaolu. Üle maailma on mitmeid selliseid projekte. See on koht, kus inimesed saavad nii rääkida kui ka kuulata, filosofoerida põnevatel teemadel oma kogukonna liikmetega, kellega võibolla varem pole suheldud. Boonusena võib leida uusi sõpru.

Kuidas sõprusepink töötab? Pink võiks olla silmapaistvat värvi, selle juurde kuuluks tutvustav infotahvel, kus on kirjas, et pink on mõeldud vestlemiseks. Alati pole lihtne alustada vestlust võõraga, kuid nähes, et keegi juba istub sõprusepingil, tead, et ka tema on aldis suhtlema.

VALLA TUTVUSTUSSILTIDE JA KAARDI LISAMINE SÕLMPUNKTIDESSE

Paigaldada enim käidavatesse kohtadesse Saku valda tutvustav maakaart koos infoga. Need kohad võivad olla nt Männikul Wakepark, Vembu-Tembumaa, Saku mõis, Rehe küün jne.

VÄLIJÕUSAAL SAUSTINÕMME KÜLAPLATSILE

Külaplatsil võiks kõigile kasutamiseks ja treenimiseks olla kükipink, rinnalt-surumispink, jala- ja lõuatõstepink, kerepink ja ülatõmbepink.

VÄLIJÕUSAAL ÜKSNURME KÜLLA REHE KÜÜNI ÕUEALALE

Suurt populaarsust koguvast Rehe küüni puhke- ja vabaajalast on saanud tervisesportlaste ja -liikujate hulgas

menukas koht. Sooviksime oma küla-keskust täiendada välijõusaaliga, millega loodame veelgi suurendada looduses ja vabas õhus sportijate hulka.

VÄLIKAPID RAAMATUTE VAHETAMISEKS

Vallas on puudu väliraamatukapid, kuhu inimesed saaksid oma loetud raamatuid tuua ja soovi korral uue raamatu vastu võtta. Need tooks ka nooremale

põlvkonnale raamatud ja taaskasutuse silma alla. Seal saab ka uusi tutvusi luua, kui sarnaste huvidega inimesed raamatuid vaatavad. Samas saab edukalt lasteraamatuid vahetada ja lastega koos kapi juurde tulla. Ehk suurendab see tulevikus huvi raamatute vastu. Hästi ellu viidud raamatukapid annavad eeskuju ka teistele valdadele. Need võiks olla näiteks pargis ja rongijaama läheduses.

Oma lemmikule saab hääle anda 16.–29. septembrini.

- ♦ VOLISes (hääletamiseks peab olema ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-IDga sisselogimise võimalus);
- ♦ täites paberankeedi valla raamatukogudes;
- ♦ vallavalitsuses Juubelitammede tee 15.

HÄÄLETUSELT VÄLJA JÄÄNUD ETTEPANEKUD

Nurme mäe maa-alale on kehtestatud detailplaneering, mis ei näe ette mänguväljaku rajamist. See-eest on Nurme mäele tehtud terviklik rekreatsiooniala projekt ning puhkamine ja mängimine on seal lahendatud mitmel moel – rajatakse jooksutrepp, mänguväljak jpm.

Ajaloolise Saku raudteejaama ja selle ümbruse korrastamine oleks väga vajalik, kuid hoone kuulub eraomanikule. Omanikke teavitatakse kindlasti.

Saku mõisapark on muinsuskaitse all ning pikniku pidamise võimalust ja tualettruumi sinna rajada ei saa. Küll asub kohe naabruses spordipark, kus olemas tualetid ja tulevikus ka erinevad vabaaja veetmise võimalused.

Saku raamatukogu raamatute tagastamise automaat on juba olemas.

Wakepargi territoorium on antud rendile ja rentniku kohustuseks on muuhulgas rannaala korrashoid. Saku teeääred saavad lillaliseks jooksva eelarve raames.

Peegleid Saku Päikesekilli lasteaia parklate väljasõitudele ei paigaldada, aga

liiklusohutus lahendatakse teiste alternatiivsete vahenditega.

Ületab kaasava eelarve summat

Hääletuselt jäid välja ideed, mille maksumus ületab kaasavat eelarvet. Üheks on Kiisa kitsarööpmelise raudteed kasutuselevõtt eesmärgiga tagada jalakäijatele turvaline ülepääs. Kiipsu tee piirkonna turvalisem ühendus valla kergliiklusteedega lisatakse valla teehoiukavasse.

Tualettruumi Saku tervisekeskuse mänguväljaku juurde eraldi ei ehitata, aga vajadus lahendatakse renditeenusega.

Avaliku sõidutee rajamine Kiisa-Alajaama metsateelt Kuuse tänavale on arendaja kohustus.

Männituka tee ja Oja tänav ristmikul oleva kergliiklustee lõigu jätkamine ainult Kasteheina tee ristmikuni ei ole otstarbekas ja kogu Männituka tee ulatuses kergliiklustee rajamine ületab eelarvet. Sõidutee ühiskasutus püütakse teha ohutumaks teiste vahenditega.

Ei vasta kaasava eelarve kriteeriumitele

Nimekirjast ei leia ettepanekuid, mis ei ole mõeldud avalikuks kasutamiseks: Uus-Saku tänav prügimahutid, mobiilne väliköök vallaelanike toitlustamiseks kriisi- ja tavaolukorras ning tribüünide katus Saku murustaadionile. Hesburgeri või McDonald'si tulek valda ei ole vallavalitsuse võimuses, tegemist on ärilise tegevusega.

Teed ja tänavad ja meid ümbritsev

Koolibusside peatumine otse põhikoolimaja ees, Jaama põik tänaval vajab arutelusid ühistranspordikeskusega, kuid tõenäoliselt toob see kaasa täiendavalt liiklusohutlikke olukordi. Kogu ala liikluskorraldus vaadatakse üle tervikuna, et koos saaksid hästi liigelda inimesed, autod ja bussid.

Vääna jõe äärse jalakäijate tee asfalteerimine ja pikendamine ning jalakäijate sild lahendatakse kesk- ja jõe promenaadi ehitusega.

Jalgtee ehitamine Tānassilma külas Kungla ja Nõmmeliiva tänav vahele ei ole võimalik, kuna tegemist eramaaga ning omanikud ei ole sellest huvitatud.

SAAB TEHTUD

- ♦ Jälgimäe külas Lepa tee asfaldiaugud tehakse korda jooksva eelarve raames. Tänavavalgustus Lepa, Karjakopli, Sarapiku, Väikemetsa ja Kongo teedel lülitatakse tänavavalgustuse tööde kavasse.

- ♦ Laane tee tänavavalgustus lahendatakse koos tänavarekonstrueerimisega ning

projekteerimistöödega alustatakse juba sel aastal. Samuti lahendatakse Laane tn 4a kõvakattega kõnnitee rajamine.

- ♦ Liinibussipeatuste renoveerimine ja uute ehitamine on projekteerimise faasis. Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus

tegeleb juba peatuste digitaliseerimisega.

- ♦ Kasemetsa raudteejaama parkimisplatsi joonimine ja parkimiskohtade maha märkimine on lehe ilmumise ajaks valmis. Samuti on paigaldatud bussipeatuste tähised Nurme ja Oja tänavate ristmiku juurde.

Miks ja kuidas hoida maa kuivana ja kraavid korras?

Vihmaperioodide ja lume sulamise ajal koguneb vesi sageli kruntidele, põldudele ja isegi elamute keldritesse, mis võib tekitada ulatuslikku kahju. Peamiseks põhjuseks ei ole ainult muutlikud ilmastikuolud, vaid ka inimeste tegevus või hoolimatus maaparandussüsteemide ja kraavide hooldamisel. Mida on võimalik teha, et ennetada uputusi ja säilitada maa kasutuskõlblikkus, sellest järgnevalt kirjutamegi.

Kraavide kinniajamine toob kaasa vesise maa

Viimasel ajal on saagenenud kaebused, et krundi pind on märg ja vetruv, vesi koguneb krundile ning ära ei lähe.

Osaliselt võivad seda põhjustada ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitööd, mis on oluliselt muutnud vee äravoolu varem väljakujunenud olukorra. Nendest töödest tulenevatele muredele lahenduse leidmisega tegeleb vald järjepidevalt. Teine, aga suurem põhjus, on inimeste enda tegevus.

Uueks levivaks tegevuseks on kinnistu piiridel asuvate kraavide kinniajamine ja tasandamine, mille tulemuseks on vesine õu nii endal, naabril kui tervel piirkonnal.

Kinniajamise põhjuseks tuuakse enamjaolt, et kraave on halb korras hoida, kui ka seda, et soovitakse pinda juurde saada.

Kraavid on rajatud endistes aiandusühistutes just selleks, et tagada liigse vee äravool ja vältida liigniiskust. Juba vanade suvilarajoonide generaalsoonides on ilusti näidatud nii kraavid kui vee liikumise suunad suurematesse üldkraavidesse.

Kraavid on tänases mõistes kuivendusrajatised, mitte lihtsalt lohud kinnistul

ning vastavalt ehitusseadustikule tuleb igasuguse kuivendusrajatise rajamiseks võtta ehitusluba. Ümberehitamiseks ehk kraavi nt torusse paigaldamiseks või drenaaži paigaldamiseks peab olema ehitusprojekt pädeva isiku poolt koos ehitusteatisega.

Kinnistu omanike kohustus on nende maid läbivad kraavid hoida puhtad ja korras.

Kõik ebaseaduslikult ehk ilma loata kinni aetud/torusse pandud kraavid tuleb kas avada või siis taotleda luba kuivendusrajatiste ümberehitamiseks.

Uputuse ennetamiseks on parim võimalik lahendus avatud ja puhtad kraavid.

Saku Vallavalitsus plaanib 2024. aasta lõpuks välja kuulutada Saku valla sademevee ärajuhtimise arengukava hanke. Arengukava üheks osaks on kogu valla sademevee kraavide/torustike ekspertiis ja selle alusel koostatavad edasised tegevused. Tegevusi plaanitakse ellu viia aastatel 2026–2028.

PIRET LÕOKE,

Saku valla järelevalve inspektor

Kõrvalolevatel kinnistutel on tehtud lageraie ning sealne vesi tungib endiste suvilate maadele. Veebruaris uputas Käkõrva teel, kuna kraavid olid umbes, isepaigaldatud torude läbimõõt ja kalded olid valed.

Fotod: Saku Vallavalitsus

Kraavid ja truubid peavad olema korras

Maaparandus on maa kuivendamine ja niisutamine ning veerežiimi kahepoolne reguleerimine viljelusväärtuse suurendamiseks ja keskkonnakaitseks. Eestis on valdavalt vajadus kuivendamiseks. Maaparandussüsteem koosneb erinevatest rajatistest: eesvool, kuivenduskraavid, drenid, kaevud, truubid jne.

Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) korraldab maaparandusala tegevust põllu- ja metsamaal. Saku vallas on käesoleva aasta 1. septembri seisuga PTA maaparandusregistris (ilma suvilate vahele ja teeäärsete kraavide ja rajatisteta):

- ♦ 84 maaparandusehitist, sellest põldu 2816 ha ja metsa 5860 ha;
- ♦ kuivenduskraave 478,3 km;

- ♦ eesvoolukraave 104,4 km;
- ♦ riigieesvoolusid 27 km;
- ♦ drenaaži suudmeid 1274 tk;
- ♦ truupe kuivenduskraavidel 429 tk.

1960ndatel algas aktiivne aianduskooperatiivide rajamine.

Kui põllumajandusmaa kasutamine vähenes, anti aiandusühistute rajamiseks välja uusi alasid vähe kasutatud põllumajandusmaale. Tihti anti maad välja aladele, kuhu oli varasemalt ehitatud maaparandussüsteemid.

On olnud juhuseid, kus drenaaži olemasolu jäeti arvestamata ja vesi hakkas uputama. Näiteks ehitati uus elumajajoon, mille majade keldritesse hakkas

kogunema vesi, sest ehituse käigus oli drenaaž ära lõhutud.

Tasub kontrollida ja korras hoida

Kui maaparandussüsteem ei toimi, võib põhjuseid olla mitu: drenaažisoodme otsad on ummistunud või uputatud; kraav on asendatud toruga, mille läbimõõt ei vasta veeläbilaske võimele; torud on purunenud või kokku vajunud; puujuured on torud ummistanud; rauarikastes pinnastes on tekkinud ooker, mis takistab torudes vee läbilaskmist jne. On olnud ka juhtumeid, kus metsatööde käigus on kraavist ülesaamiseks see ajutiselt kinni aetud, hiljem aga unustatud avada.

Suureks probleemiks on drenaaži-kaevude seisukord. Need on katki või mulda täis künatud ning tihti puuduvad kaevudel kaaned, mille tõttu on kaevud risu täis või kukuvad sinna sisse loomad, kes kahjuks enamjaolt hukuvad.

Iga omanik peaks meeles pidama, et vee paisutamise ja ärajuhtimisega ning maaparandussüsteemi hooldamata jätmisega ei tohi tekitada kahju naaberkinnistu omanikule ja keskkonnale.

Sagenenud on suuremahulised sademete hulgad

Kevadel on kuivendussüsteemi põhiülesandeks lumesulamisvee kiire ärajuhtimine. Määravaks muutub aga drenaaži

toimimisvõime koristusperioodil. Aladel, kus puudub looduslik äravool või takistab tihesekiht sadevete imbumist pinnasesse, võib ka väga hea saak jääda koristamata.

Maaparandussüsteemid peavad olema korras ning eesvoolud setetest ja risust puhtad. Niitmata kõrge hein kraavis vähendab voolukiirust ja tõstab veepinda. Lahtine kraav on produktiivne, sest vesi saab kiiremini liikuda ja tekkinud voolutakistusi on kohe näha.

Maaomanikud saavad lihtsustatud korras maaparandussüsteemid registrisse kanda

Juhul, kui maal asub enam kui

20 aastat tagasi maaparanduse tarbeks rajatud kraavivõrk, siis 2025. aasta lõpuni on võimalik neid kraave lihtsustatud korras registrisse kanda. Registrisse kantud maaparandussüsteemide omanikel on võimalik saada toetusi ja nõuandeid maaparandussüsteemi korrashoiuks.

Rohkem infot leiab: pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/maaparandus-ja-kasutus/maaparandussüsteemid

MATI TÕNISMÄE,

Põllumajandus- ja Toiduameti peaspetsialist

2023. aasta detsembris hakkas Tännassilma küla Sookolli tn ja Nõmmeliiva piirkonnas vesi tuppa tulema. Ohus oli ka joogiveepumpla ja veevarustus. Lumesula kogus oli väga suur ning Pääsküla peakraavi truup ei suutnud piisavas koguses vett läbi lasta. Eravalduses asuv truup oli lahti, aga liiga väikese läbimõõduga. Truup võeti eest ära ja asemele tehti kraavid, mis koheselt parandasid vee äravoolu.

Roobuka, Üksnurmes, Kiisal, Kurtnas ja Kasemetsas rajatakse uut tänavavalgustust

Aigar Pruul, taristuinsener

Kätte on jõudmas pimedam aeg ning tahes-tahtmata läheb mõte sellele, millal jõuab tänavavalgustuse ehitus minu koduteele. Rõõmustada võivad Roobuka, Üksnurme, Kiisa, Kurtna ja Kasemetsa inimesed, sest just nende teedele käib praegu tänavavalgustuse projekteerimine.

Tegelikult algas planeerimine ja ettevalmistus juba 2023. aastal ning käesoleva aasta alguses viis Saku Vallavalitsus läbi hanke paigaldamiseks tänavavalgust mitmesse piirkonda.

Roobuka külas saavad valgustuse Roobuka, Põhjala, Tulukese ja Terakese teed ning Roobuka raudteejaama viiv metsatee. Nii palju kui võimalik kasutame seal ära

olemasolevaid elektriliinide maste. Kus neid kasutada ei saa või kus neid ei ole, sinna paneme valgustuse jaoks uued mastid.

Üksnurme külas saavad valgeks Lukussepa ja Sarapiku tee, lisaks tulevad lambid Vahtramäe teelt hargnevatele Pähkli, Tammetõru, Männikäbi, Pärnaõie ja Kastani põiktänavatele.

Kiisa asulas ehitatakse ringi ja paigaldatakse uude kohta Jaama tänav valgustus, juurde tulevad valgustid Kurtnasse viivale metsateele. Ikka selleks, et pimedal ajal liikudes oleks sealsel teel valgem kui täna.

Kasemetsa külas saab valgustuse Käopesa tee ja Käopesa põigu piirkond, kus metsatee lõik on hilissügisel ajal eriti pime.

Tööde järjekord

Projektid saavad plaani kohaselt valmis oktoobri alguseks ja ehitustöid tehakse oktoobris ja novembris. Projekteerimise käigus on vaja saada kinnistu omanikult luba, et temale kuuluval kinnistul tohib kaablit vedada, kaevata kraave ja teha muid töid. Samuti tuleb projektid kooskõlastada nii riigi kui Elektrileviga.

Oktoobri keskpaigas alustatakse Kiisal Kurtna metsatee ehitusega, seejärel ootavad järge Kasemetsa, Üksnurme ja Roobuka küla teed. Tööd võtavad aega, aga AS Connecto Eesti, kes käesoleva aasta tänavavalgustuse ehitushanke võitis, on lubanud hiljemalt novembri lõpuks kõik teostada.

Selle aasta tänavavalgustuse ehituse maksumus jääb natuke alla 200 000 euro.

Korteriühistute haldusteenus – kellele ja miks?

AS Saku Maja

AS Saku Maja kinnisvara halduse osakond haldab 47 korterelamut. Mida see tegelikult tähendab?

Eelkõige loomulikult korteriühistu juhatusel pingevaba juhtimist. Kõik suuremad asjaajamised on Saku Maja kanda, sh üldkoosoleku ettevalmistamine ning läbiviimine. Kinnisvarahalduri igapäevastöö hõlmab väga palju erinevaid probleeme alates lumelükkamisest kõikvõimalike ehitustööde planeerimiseni välja.

Üldkoosolekutel kuulevad haldurid tihti väiteid nagu „Haldur ei tee midagi“ või „Mida me haldusteenuse makstud raha eest saame?“.

Meie kinnisvara halduse osakonna juhataja Martti Rooba uuris oma 2022. aasta küsitluses, kas kortermajal on üldse haldurit vaja, mis rolli täidavad korteriühistu juhatused ning kas haldusteenus õigustab oma hinda. Küsitlus saadeti 1000-le korteriühistule Tallinnas, neist vastas 355.

Küsitlusest selgus, et ligikaudu 88% kortermajadest kasutab haldusteenust, et lihtsustada oma juhatuse tööd. Peamiseks põhjuseks toodi suures määras välja fakt, et ühistu juhatustel puudub vastav kogemus ja soovitakse n-ö „spetsialisti“. Teiseks suureks põhjuseks oli KÜ juhatuse liikmete ajapuudus. Ka KÜ juhatustahab pärast tööpäeva rahulikult aega veeta selle asemel, et tegeleda korterelamu muredega.

Kas kortermaja saaks hakkama ilma haldus- ja hooldusteenuseta? Lausa

78% vastanutest vastas, et nende KÜ ei saaks hakkama ja teenused on korterelamu toimimiseks vägaagi vajalikud!

Milliseid konkreetseid teenuseid soovitakse näha haldus- ja hooldusteenuse nimekirjas?

Nagu jooniselt 1 selgub, eristub selgelt kaks peamist valdkonda – raamatupidamisteenus ning lumelükkamine. Trepikodade koristus tuleb ka alati rohkem päevakorda, kui väljas on porine, samuti sooviti näha korterisisese remonttööde võimalust. Martti Rooba leiab, et see teenus siiski ei peaks olema halduri nimekirjas, kuna iga korteriomaniku korteri heaolu eest peaks seisma ikkagi ta ise. Kõige vähem vastuseid sai naabritevaheline kommunikatsioon. Kuid arvestades, et küsimus oli avatud vastusega, võib seda lugeda päris oluliseks mureks, millega juhatustahab kokku puutuma, olgu siis tegu lärmaka naabri või pikaajalise võlglasega.

Kui palju panustavad korteriühistu juhatuse liikmed ise oma aega kortermaja asjaajamisse ja kas nad saavad selle eest ka tasu? Palju mainiti, et juhatuse liikmeks olemine tuleneb kohusetundest ja soovist oma kinnisvara hoida ning seda tööd tehakse tasuta. Lisaks oli neid, kes vähesel määral panustavad oma aega, et olla kursis kortermajas toimuvaga. Kuid ka need juhatuse liikmed ei saanud oma töö eest tasu. Lõpuks oli suur osa neid, kes on andnud kõikide toimingute tegemised

haldusfirma kätte ja ise ei panusta üldse oma aega KÜ juhtimisse.

Kui palju makstakse haldus- ja hooldusteenuse eest ja kas hind on mõistlik? Üldine trend – mida suurem maja, seda väiksem tasu ruutmeetri kohta. Jooniselt 2 on näha selgelt eristuvad tulemused ruutmeetri kohta.

Kuna tänapäeval on hind väga oluline, siis peab Martti Rooba neid vastuseid väga mõistlikuks. Samas usub ta, et kõige populaarsem valik on ainult haldusteenus ja rahaliselt kulukamad vastused võisid olla juba koos hooldusteenusega. Joonisel eristubki fakt, kui palju KÜ juhatused panustavad oma aega ning kui palju tööd teeb ära kinnisvarahaldus koos hooldusmeeskonnaga – mida vähem juhatustahab panustada, seda kõrgemaks kujuneb ruutmeetri hind.

Tuginedes kõigele eelnevale võime kindlalt väita, et kinnisvara haldusteenus aitab keskenduda KÜ juhatusel oma põhilisele tegevusele või elule, samal ajal kui professionaalid tagavad, et nende vara on hästi hallatud ja säilitab oma väärtuse.

Hinnapakumiste, teenuste ja lepingute osas võtta ühendust

Martti Rooba

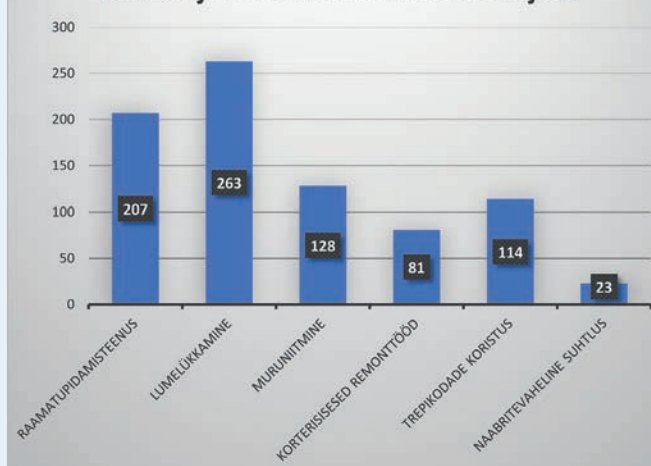
5326 7759; martti.rooba@sakumaja.ee

Kinnisvara korrashoiu osakonna

haldusjuht

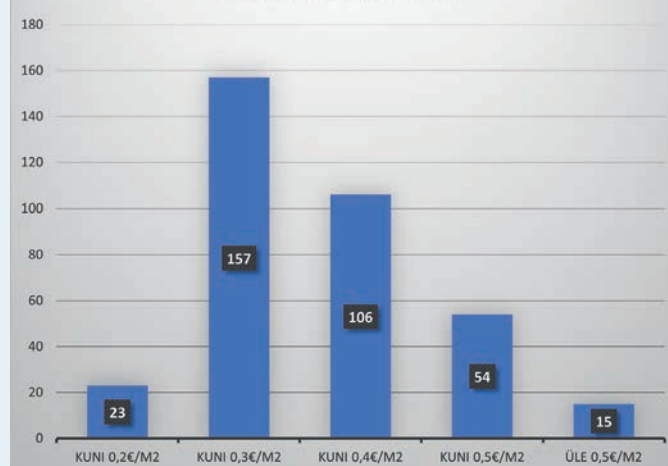
AS Saku Maja

Mis konkreetseid teenuseid soovite näha haldus- ja hooldusteenuse nimekirjas?

Joonis 1

Kui palju maksate haldus- ja hooldusteenuse eest?

Joonis 2

Saku südamesse valmib uus äri- ja kortermaja

MERILIN PIIRSAU

Küllap olete märganud, et Sakus, Tallinna mnt 1 krundil valmistatakse ehitustöödeks. Mis ja millal sinna täpselt kerkib, rääkisid lähemalt arendaja Retori Estate esindajad Reimo Metsküll ja Peeter Oja, kelle arendatud on ka Uusmäe elamurajoon Sakus.

„Tallinna mnt 1 krundile ehitatakse viiekordne äri- ja kortermaja. Selle esimesel korrusel on ligikaudu 920 ruutmeetrit äri- ja kaubanduspindadeks. Teisele korrusele tuleb üheksa ärisihtotstarbega korterit, mida saab kasutada nii büroo- kui ka elupinnaks. Kolmandale, neljandale ja viiendale korrusele tulevad korterid. Maja all, 0-korrusel, on parkimiskohad autodele ning panipaigad. Aadressile Tallinna mnt 11, mis asub ehitatava maja kõrval, valmib avaliku kasutusega parkla, kuhu mahub parkima 44 sõidukit,“ tutvustab Peeter Oja. Ta lisab, et luksusliku maja arhitektid on Kadarik Tüür Arhitektid. Ehituse peatöövõtjaks on NOBE OÜ. Ehitustöödega on plaanis alustada käesoleval sügisel.

Moodsad ja nutikad lahendused

Korterid on uude majja planeeritud kahe-, kolme- ja neljatoalistena. Neid iseloomustavad kõrged laed, avarus, tava- ja kõrge akustilised tingimused ning moodsad nutilahendused. Ehitamisel arvestatakse nii välismüra, ruumide- ja naabritevahelise heliisolatsiooni, tehnosüsteemide müra kui ka üldaladel tekkinud järelkõlaga. „Näiteks on maja vahe- ja täiendava müraisolatsioonikihi. Korterite välisruumid on kõrgendatud helipidavusega massiivsed. Väljast musta raamiga aknad ja rõduksed on energia- ja välismüra tühjendavad – kolmekordse klaaspaketiga ja uue generatsiooni PVC-profiilist. Maja lõunapoolsed akna- ja klaasid tulevad ka täiendava päikesekaitsefaktoriga, mis toetab tubade jahutust,“ selgitab Reimo Metsküll. Ta toob välja, et üks silmapaistev sisekujunduselement on vaibad kortermaja üldkoridorides, mis summutavad liikumismüra.

Arendajad kinnitavad, et targa kodu lahendused on uusarenduste enesestmõistetav osa. Ka Tallinna mnt 1 hoonesse paigaldatakse Bisly automaatika, millega iga koduomanik saab mobiiltelefonist või seinakraanilt juhtida sisekliimat – kütet,

ventilatsiooni ja jahutust –, jälgida oma tarbimist ja edastada automaatselt iga-kuiseid näite. „Nutisüsteem näitab videofono, lubab vastata kõnedele ja avada uksi. Telefoniga saab fonolukku avada ka kodust eemal viibides – kui külla saabub võtmeta pereliige või välisukse taga ootab kuller pakiga. Bisly nutisüsteemiga hallatakse ka äripindade, üldalade ja tehnoruumide läbipääsusi, turvasüsteeme, valgustust,“ räägivad arendajad.

Valmivasse kortermajja tuleb ka nutilift. A-energiaklassile vastavalt paigaldatakse katusele päikesepark, mis on keskkonnasäästlik lahendus ning muuhulgas ka pankade eeltingimus soodsama kodulaenu saamiseks.

Kes mõtleb uude majja kinnisvara soetamise peale, sellel on hea teada, et mida varasemas faasis ostuleping sõlmida, seda rohkem on võimalik kaasa rääkida korteri siseviimistluses ning soovi korral saab tellida endale standardist mõnevõrra erineva lahenduse.

Lisaväärtus kõikidele

Hoone eeldatav valmimistähtaeg 2025. aasta lõpp. Uuest majast saavad kasu ka need Saku valla elanikud, kes ise selles majas elama või töötama ei hakka. Esiteks on hoone visuaalselt atraktiivne ja sulandub hästi ümbruskonda, parandades seeläbi kogu piirkonna ilmet. Maja ümber rajatakse madalhaljastus, maja ette tuleb lipuväljak ning rattahoidjad. Pimedas on maja samuti atraktiivne, sest rõdu piiretel on eriline valguslahendus.

Teiseks on Tallinna mnt 1 esimesel korrusel kaubandus- ja äripinnad, kus pakutavaid tooteid ja teenuseid saavad tarbida kõik valla elanikud ja külalised. „Me ei saa veel öelda, millised ettevõtted uude majja kolivad, kuid kui kõik hästi läheb, siis saavad Saku elanikud kodu lähedale rahulikku elukeskkonda soosivad teenindus- ja kaubandusettevõtted,“ ütlevad arendajad.

Pildid: Retori Estate

Suurbritannia kuninga autasuga maheköögivilja kasvataja õpetab Sakus

MARGIT LAANPERE | Iain Tolhursti külastuse vabatahtlik korraldaja

Iain Tolhurst tutvustab ringkäigul huvilistele Tolhurst Organic talu.

Foto: AGFORWARD

Räpina Aianduskooli kutsel külastab Eestit tunnustatud ökoloogilise köögiviljakasvatuse asjatundja Iain Tolhurst Suurbritanniast. Laupäeval, 21. septembril saab Sakus, Üksnurme külas Kärneri kinnistu Taimeaias õppida otse eksperdilt, kuidas muuta aiaviljade kasvatust kasumlikuks, hoides samal ajal mullaviljakust ja soodustades elurikkust. Koostöös Eesti Permakultuuriühinguga korraldatav õppepäev on suurepärase võimalus nii köögiviljatootjatele kui ka kodustele aiapidajatele süvendada oma teadmisi orgaanilisest aiandusest ja mulla tervise hoidmisest.

Millest räägitakse õppepäeval?

Õppepäeva fookuses on jätkusuutlikud aiandustehnikad ja praktilised lahendused, mis toetavad mulla tervist ja elustiku mitmekesisust.

- ♦ **Külvikordade planeerimine:** kuidas säilitada taimede tervis ja mulla viljakust läbi läbimõeldud viljavahelduse.
- ♦ **Agrometsandus:** puude integreerimine köögiviljakasvatuse, et toetada mullaviljakust ja elurikkust.
- ♦ **Taimsete väetiste tootmine:** kuidas valmistada oma talus taimekasvatuseks vajalikke väetisi ilma kariloomadeta.
- ♦ **Kattekultuurid:** nende roll mulla viljakuse hoidmisel.
- ♦ **Elurikkuse suurendamine:** loodusliku mitmekesisuse toetamine parema saagi saamiseks ja kahjurite vähendamiseks.

Kes on Iain Tolhurst?

Iain Tolhurst (Tolly) alustas mahe- maasikate kasvatusega üle 45 aasta tagasi ning rajas 1988. aastal 8 hektari suuruse Tolhurst Organic talu. Talu asub kivil ja happelisel pinnasel, mis algselt sobis vaid heinamaaks. Nutikate maheviljeluse võtetega on Tolhurst muutnud selle põllumaa viljakaks. Kasvatatakse köögivilju, kartuleid, maasikaid, pisut ka puuvilju ja lõikelilli. Talu toimib isetaastuva süsteemina, tootes kogu vajamineva viljakuse kohapeal.

Tolhurst on tuntud oma uuenduslike lähenemisviiside poolest, mis keskenduvad mulla tervise ja elurikkuse parandamisele. Tema pühendumust jätkusuutlikule toidutootmisele tunnustas Suurbritannia kuninga Charles III, kes omistas talle MBE (*Member of the Order of the British Empire*) staatuse. Tolhurst on aktiivne mahetootjate koolitaja ja mentor ning teeb koostööd ka teaduslike uurimisasutustega.

Kuidas turgutada oma aia mulda ja saada paremat saaki?

- ♦ **Valmista komposti:** kompostimine on suurepärase viis muuta aia- ja köögijäätmed mullaparandusaineteks, mis rikastavad mulda toitainetega ja parandavad selle struktuuri.
- ♦ **Kasuta orgaanilist materjali:** lisaks kompostile on kasulikud ka orgaanilised multšid, nagu põhk, muruniide

ja puiduhake. Samuti toimivad põllule jäetavad taimejäänused.

- ♦ **Vähenda mulla ümberkaevamist:** mulla liigne kaevamine võib vähendada mulla viljakust ja kahjustada selle struktuuri.
- ♦ **Hoia peenardel midagi kasvamas:** pidev taimkate vähendab toitainete kadu. Külva küüslaugu ja sibula saagikoristuse järel sügiseseks saagiks aedsalatit, tilli, rediseid või aasia lehtköögivilju.
- ♦ **Kasuta vahetekultuure:** sügisel saagikoristuse järel külva näiteks kaera, et kaitsta mulda sügistalvel. Sügisel moodustunud taimik hukkub talvekülma dega, seega pole kevadel vajadust seda sisse kaevata.
- ♦ **Loo elurikkuse alad:** hoia aias nurki, kus loodus saab vabalt toimetada, pakudes elupaika kasulikele putukatele.

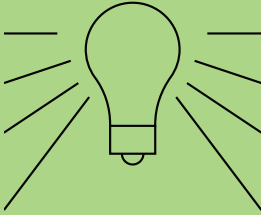
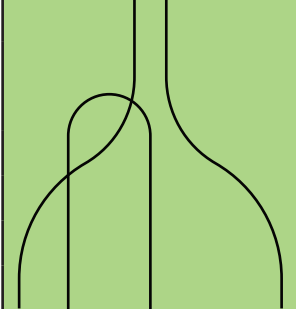
ÕPPEPÄEV „KASUMLIK

TOIDUKASVATUS = MAJANDUS + MULLAVILJAKUS + ELURIKKUS“

Kuupäev ja aeg: laupäev, 21.09.2024, kell 10–18

Asukoht: Kärneri kinnistu TaimeAed, Üksnurme küla, Saku vald
Registreerimine: info@permakultuur.ee või 5453 9833 (Raili Ilves)

Osalemistasu: 65 € (50 € Eesti Permakultuuriühingu liikmetele), sisaldab lõunasuppi ja kohvipausi.

 SAKU VALD Läbi rohelise akna	SAKU ETTEVÕTTED OOTAVAD VALLAELANIKKE KÜLLA Ettevõtlusnädal on traditsiooniline üle-eestiline ettevõtlussündmus, mis toimub septembri lõpus ja oktoobrikuu alguses. Sündmus kutsuti ellu 2006. aastal, et toetada ettevõtlikku mõtlemist ja julgustada ettevõtlusega alustamist. Saku vallas avavad ettevõtlusnädalal elanikele oma ukseid järgmised ettevõtted.	 ETTEVÕTLUSPÄEV
	27.09 kell 11 ja 14 Saku Õlletehas Tallinna mnt 2, Saku alevik Tule vaata, kuidas õlu valmib ja pudelisse või purki saab. Giidil on kindlasti jagada näpunäiteid toidu ja õlle kokku sobitamiseks. NB! ALLA 18-AASTASED EI OLE EKSKURSIONILE LUBATUD! Osalejate arv on piiratud. Palun registreerige hiljemalt 24.09 kell 14 helemall.kink@sakuvald.ee	Head ettevõtjad ja ettevõtlikud inimesed
	02.10 kell 14 AS Saku Maja • Tehnika 10, Saku alevik, kus toimub hakkepuidu katlamaja tutvustamine • Sprindi tee 2, Roobuka küla, kus toimub Roobuka reovee vaakumpumpla tutvustamine. Osalejate arv on piiratud. Palun registreerige osalemine hiljemalt 30.09 kell 12 saku@sakumaja.ee.	Olete oodatud Saku valla ettevõtluspäevale, mis toimub 3. oktoobril kell 10-15 Saku Valla Kultuurikeskuses (Teaduse 1, Saku alevik).
	1.10 kell 12-14 Hedwig Seaver keraamika Nurme 11, Saku Võib jooksvalt sisse astuda. Info 5344 7638. Ettevõtte tegeleb keraamika valmistamise, koolituste korraldamise ning sünnipäevadele ja seminaridele lisaväärtuse loomisega.	Saku vald korraldab esmakordselt ettevõtluspäeva, mis on ettevõtlike inimeste kohtumispai, kus uutele põnevatele teadmistele lisaks on võimalus laiendada oma kontaktide võrgustikku kohalike ettevõtjate seas ning vahetada kogemusi ja mõtteid.
	2.10 kell 15-16 Saku Ilutuba Tehnika 5, Saku Kohapeal saab tutvuda Saku Ilutoa iluteenuste ja Academie ilutoodetega. 2.10 kell 17 Kirjutades Vabaks Tehnika 5, Saku Korraldaja palub veidi varem kohale tulla. Info 508 7805. Toimub kirjutades vabaks sisekaemusliku kirjutamise töötuba. Meditatsioonis enese sisse minek. Teemaks: kiri südamele. 1.10 kell 16-19 GoBau Suurevõidu, Üksnurme küla Võib jooksvalt sisse astuda. Info 5890 0729. GoBau on Saku kohalik puitmaterjalide pood.	Üritusele on oodatud kõik Saku vallaga seotud ettevõtjad või ettevõtlusega alustada soovivad inimesed. Üritus on tasuta. Registreeri oma osalemine hiljemalt 26. septembril k.a. Info ja registreerimine www.sakuvald.ee

Kasuta võimalust – koolitused, loengud, huviringid ja treeningud

30. oktoobrist kuni 8. novembrini toimub traditsiooniline täiskasvanud õppija nädal (TÕN).

Sel ajal saab ka Saku vallas osaleda põnevatel koolitustel ja loengutel, huviringide avatud tundides või treeningutes. Ükskõik, milline on sinu haridus, vanus või elukogemus, midagi ikka leidub, millest sa veel ei tea või mida sa pole enam ammu või mitte kunagi proovinud. Just täiskasvanuna on võimalus teadlikult valida, mida ja miks õppida, ning seeläbi muuta elu rikkamaks ja

täisväärtuslikumaks ning laiendada oma silmaringi.

Infot TÕN-i sündmuste kohta leiad alates oktoobrist veebilehel www.sakuvallakalender.ee. Kõikidele üritustele tuleb eelnevalt veebis registreerida, sest mõnede sündmuste puhul on osalejate arv piiratud või kui see ka limiteeritud ei ole, on korraldajatel siiski vaja eelnevalt ülevaadet, kui palju huvilisi tulemas on. Seega, vali endale huvitav tegevus välja ning pane ennast kirja! Registreerimine algab oktoobris.

Möödunud aastal TÕN-i raames toimunud fotokoolitus. Foto: erakogu

Saku Tervisekeskuses võetakse kasutusele uuenduslik raviteekond peavalude käes kannatajatele

MARTIN LEIGER | Migrevention MARI ANNUS | perearst

Septembri algusest tõime üheskoos Migreventioni rakendusega spetsiaalse käsitluse kõigi esmatasandi patsientideni, kes kannatavad regulaarsete peavalude (sh migreeni või pingetüüpi peavalude) käes. Jälgimist ja nõustamist vajavate patsientidega hakkavad tegema kaks spetsialiseerunud pereõde ning kasutusele võetakse Migreventioni digitaalse peavalukliiniku lahendus, mis võimaldab öel näha andmeid patsiendi peavaluepisoodide, ravimite tarbimise ja palju muu kohta.

WHO andmetel kannatab peavalu ligi 40% rahvastikust eluea jooksul. Peavalud on sagedasemad naistel. Migreeni, mis on üks peavalu põhjustavast haigusest, kogeb keskmiselt iga kuues inimene maailmas, seega on tegemist ühe levinuma kroonilise haigusega. Migreenil on väga ulatuslik mõju selle käes kannataja ja tema lähedaste elule, kuid laiemalt ka kogu tervishoiule ja majandusele. Kahjuks ei ole võimalik migreeni lõplikult välja ravida, küll aga on tõendus põhise jälgimise ja ravi korral võimalik leida tõhusaid viise episoodide vähendamiseks ja elukvaliteedi parandamiseks.

Eesti peavalueksperptide poolt välja töötatud Migreventioni lahendus võimaldab patsiendil kasutada digitaalse peavalupäeviku mobiilirakendust Migrevention

Naistel on peavalud sagedasemad kui meestel. Foto: Pixabay

Headache App, mille abil lihtsasti üles märkida oma peavaluepisoodide ja ravimi tarvitamise infot. Kui patsiendi päevik on ühendatud Saku Tervisekeskuse digitaalse kliinikuga, jõuavad andmed reaalselt öe või arsti digitaalsele töölaualle, mis võimaldab spetsialistil näha patsiendi peavalude ajalugu, anda patsiendile parimat nõu, hinnata ravi tulemuslikkust ja vajadusel ravi muuta. Sellisel juhul on võimalik adekvaatsemalt hinnata ka edasise konsulteerimise või ennetava ravi vajadust.

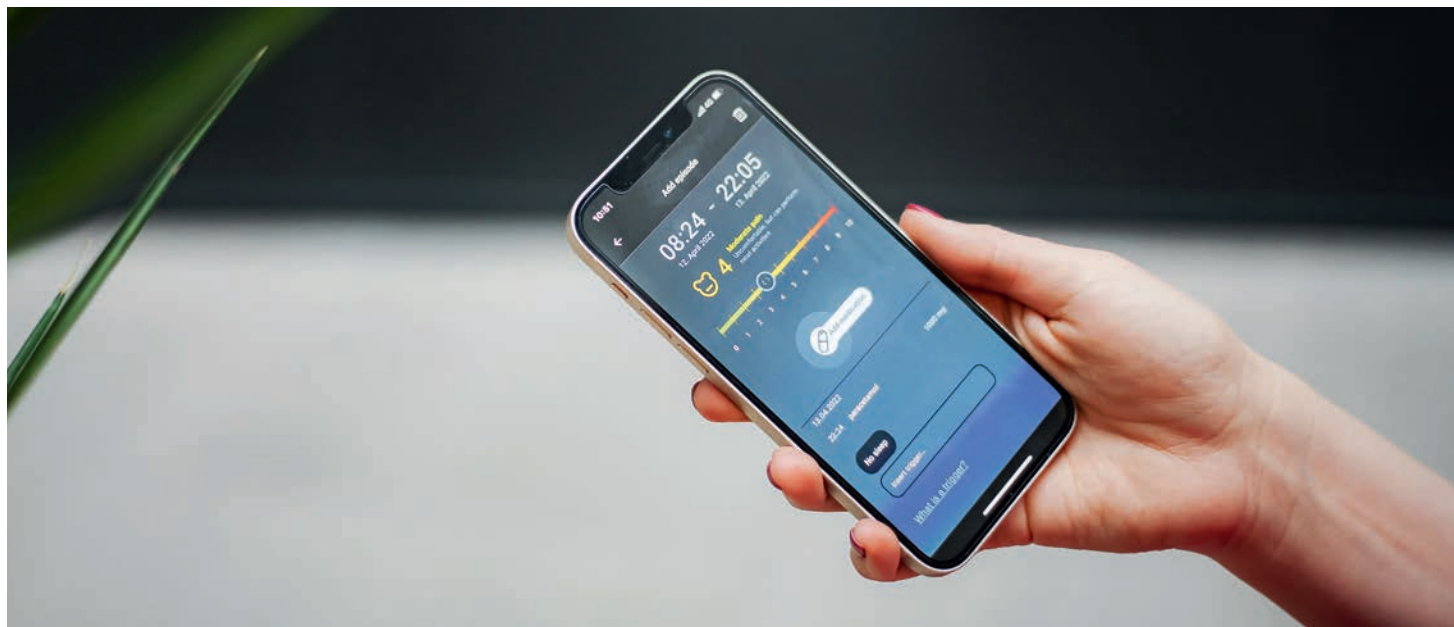
Perearstide poolt raviteekonda suunatud patsiente hakkavad jälgima pereõed Maria Kopso ja Triinu Millar. Tüüpilisel esmavisiidil toimub öe poolne nõustamine ja patsiendi olukorra ning raviskeemi kaardistamine, ühtlasi aitab öde patsiendil seadistada Migreventioni digitaalse

peavalupäeviku rakenduse. Seejärel lepikokku periood, mille jooksul patsient hoolikalt oma peavalusid digitaalsesse päevikusse üles märkib ja öde tema olukorda jälgib ning vajaduse korral temaga Migreventioni rakenduse kaudu ühendust võtab. Perioodi järel hindab öde üldist edasimeinekut, suhtleb vajadusel perearstiga ravi muutmise osas ja otsustab, kas on tarvis jälgimisega jätkata.

Tõendus põhine raviteekonna protsess annab võimaluse jõuda kiiremini kõige sobivama ravimini ning teha toimivaid muudatusi igapäevastes harjumustes ja elustiilis (sh toitumises, liikumisharjumustes jm).

Otsustasime Migreventioni kasuks, et meie patsiendid saaksid paremat, tõendus põhist ja mugavat abi kodu lähedal. Inimene ise saab oma peavalude puhul palju ära teha ning Migreventioni rakendus teeb vastavad nõuanded lihtsamini kättesaadavaks ja kasutatavaks. Läbi selle võiks ravimite vajadus peavalude puhul väheneda.

Kui olete Saku Tervisekeskuse perearstide nimistus, kannatate regulaarsete peavalude all ning omate nutitelefoni (Android või iPhone), võtke julgesti ühendust oma perearstiga ja uurige, kas ja kuidas on teil võimalik liituda Saku Tervisekeskuse peavalude raviteekonnaga.

Migreventioni lahenduse on välja töötanud Eesti peavalueksperdid.

Foto: Migrevention

KAF ehk Koolialguse Festival 2024

TIINA-RIIN UULMA | Saku Valla Noortekeskus

meilusal, endiselt suviselt soojal ja päikselisel 7. septembril toimus tänavune Koolialguse Festival, mis on ühtlasi suurimaid noorteüritusi Saku vallas. Pealaval esinesid Traffic, villemdrillem ja Karl Killing, mis oli ütle mata õige variatsioon artistidest, sest lavaesine oli terve öhtu vältel rahvarohke. Nagu noored isegi ütlevad, siis täiesti „kümme kümnest“ valik oli päevajuht Krispoiss – sellist massilist ürituse juhi fännamist noorte poolt polnud seni ükski festivali korraldustiimi liige näinud.

Järjekorras juba neljanda KAF-i soojendusesinejad etteaste ja/või intervjuu näol olid kohalikud teenusepakkujad nagu JJ-Street, V.A.T. Studio, Danceda Studio, Robootika, kõhutantsurühm Eebenõied, tantsukool Danceland, Saue Taekwondoklubi ning Ladina showgrupp Panter. Saku Vallavalitsus oli esindatud noortevolikogu-teemalise telgiga. Vaba aja tegevused olid festivali alal mitmekesised – kohal olid näomaalijad, sumo ja inimkabe, *footpool*, fotobox, hiigelmullid, *airjump*, Gato õuemängud, batuut, henna tattoo ning noortekeskuse telgis sai meisterdada ägedaid sädelevaid pörkepalle.

Et üks üritus hästi läheks, tuleb alati mõelda ka kõhule pai tegemisele. Täname oma toidutäna tegijaid, kelleks olid Kubaano Toidukäru, Kooker, GrillChill, Balbiino, SNÄX BOX, REDISfood ja Kooremokk.

Ülisuure tänu saadame sponsoritele, tänu kellele sai toimuda ka meie igaaastane väga oodatud õnneloo! Kniks ja kummardus: Küla Villa, Asuurkeraamika,

KAF ja ilus ilm meelitasid kohale suure hulga noori.

Foto: Eliise Lepp

Breden, Saku Päevakeskus, Samat, Örrekeste õpitoad/üritused, Park Minigolf, Rannarahva Muuseum, Valio, Restoran NOK NOK, Megazone Seikluskeskus, Sisustusparadiis, Vitamin Well, Tuul tõukeratas, Saku Valla Spordikeskus, Nordic Outdoor, Seiklusfirma 360 KRAADI, Takko Fashion, Forus, Rally Estonia, Saku Läte, Annalutter.KUUT, iNGAME, Kino Sõprus, Blender, BeBalance, Laternamatkad, R-Kiosk, MyFitness, Sirowa Tallinn, Teeviit, Telia, Trampolino Batuudikeskus, Piip ja Tuut Teater, Vein ja Pintsell, Laserivennad, Lapsepidu, Saku Õlletehas.

Saku Valla Noortekeskus tänab Saku Valla Kultuurikeskust, Saku Valla Spordikeskust, Saku Gümnaasiumi ning Saku Vallavalitsust. Järgmisel aastal tähistame minijuubelit. Kohtumiseni juba viiendal KAF-il!

Päevajuht Krispoiss intervjuueerimas Birgit Käsperit JJ-Street Tantsukoolist.

Foto: Tiina-Riin Uulma

Augustis toimus lustakas lastelaager

Ave Mølster, EELK Saku Toomase kogudus

16.–18. augustini toimus juba kolmeistkümnnes Saku lastelaager 35 rõõmsa osalejaga ja 13 tubli juhiga. Laager toimus Saku vallas asuvas Saku Noortelaagris. Laagris sai lauldud ja mängitud, meisterdatud ja lõkke peal vorste küpsetatud. Samuti sai õpitud maailma loomise ja Noa laeva lugude kohta. Laagrit korraldas EELK Saku Toomase kogudus ja laagrit toetas Saku vald. Aitäh kõigile! Foto: Merit Liivo

Saku skaudid külastasid Norrat

VALTER SULIN | Vana-Harju skautide Malev

Möödunud veebruari paiku tehti meile uskumatu ettepanek – Saku skaudid, tulge Norra kultuuripealinna külla. Kutsujateks olid Norra kirikuskaudid. Neil nimelt tegutsesivadki paljud skaudid kiriku tiiva all. Augusti algul läksimegi. Nüüd on see juba ajalugu, aga ütle mata tore ajalugu.

Meie kõigi jaoks oli see esmakordne Norra külastus ja üllatusi kogunes päris palju. Kõige üllatavam oli vastuvõtu soojus, need inimesed, toidud, programmi läbimõeldus. Egas meil omapead hulkumise aega olnudki, tegevus oli kogu ajaks korraldatud.

Jõudsime kahe väga erineva mäe otsa. Ronides imestasime, et kas tõesti igal mäel ongi nimi. Meil on ju ka metsad ja põllud, aga ühelgi pole nime. Selgus, et mägedel ongi teisiti. Ja mäe nimi ei sarnane sellel asuva küla nimega. Mägedel on veel üks eriline omadus – nad ei ole kellegi omad, vaid olevat kõigi omad. Ja mäed meeldivad kohalikele. Kohtusime mägedes suure hulga nii kahe- kui neljajalgsete norrakatega. Viimaseid ei hoita üldse kinni, hulguvad omapead, magavad asfaldil ja tulevad koju siis, kui tuju tuleb. Mõned isepäisemad lambad ei saabuvatki enne, kui sügisel külm hakkab. Meil oli pilvepiiri udusse jõudes lumivalgeid lambaid ilus vaadata. Nad on meie omadega võrreldes kõvad kisakõrid ja vahel ehmatavad selja tagant.

Olime küll turistipiirkonnas, aga siiski üllatas asjaolu, et hiigelsuure ja pealtnäha üksinduses kõrguva mäekolaka otsas ei olnud me kunagi üksi, ikka oli sada inimest veel.

Ühe sellise suure vaevaga vallutatud „hiigelnägi“ otsast tundus preemiaks kogu maailm kätte paistvat, lõputud draakoniküürudena kõrguvad mäesakid, türkiisinine selge meri ... ja siis näidati meres paika, et vaat sealt tuleb praegu meie tänane lõunasöök. Kõpsetasimegi hiljem lõhet. Igaüks maitsestas ja kõpsetas ise. Kindel, et nii värsket lõhet ei saa kusagilt mujalt. Muidugi maitstes see imehästi.

Kuna tegemist oli ikkagi skaudi-laagriks, olid ka telgid, lõke ja ööjutud. Kahel ööl olime ühe-kahe kaupa kodumajutustes. Nõnda saime päris toreda pildi norrakate elukommetest.

Fotod: erakogu

Meil vedas kohe mitut meeleolu. Ka sellega, et sõbrunesime toreda kohaliku tüdrukuga Unaga. Ta tundis meres igat teokarpi, meduusi või mistahes eluga või eluta asja nime ja nägupidi. Kuigi ta ei olnud selle linna kohalik, oskas ta meid alati õigesse kohta viia. Aga kassisuurst krabi kartis nagu meiega.

Käisime igal võimalusel ka suplemas, sest mine tea, millal veel saab seda teistpool

polaarjoont teha. Olgu tulisoolane vesi pealegi vaid +14 °C. Mitmekilosed meduused ei tundunud sellest hoolivat, pigem vastupidi, neid oli palju. Ujudes olid tüdrukud väga ettevaatlikud, et süliste elukatega kokku ei põrkaks.

Mage vesi oli igavam, aga ikkagi erinev. Näiteks imelisel mägedevahelisel, vaikselt järve kanuuseidul, saime teada, et vett on paadi all 60 meetrit. Kõhe oli. Tahtsime miskipärast kiiremini kaldale.

Viimane õhtu oli pidulik, aga kurvavõitu. Keegi ei kiirustanud minema. Meid tulid teele saatma isegi piiskop ja Nordlandi skaudipiirkonna pealik. Viimane pidas kõne ja kinkis meile pidulikult Norra lipu.

Kodumaa võttis meid vastu 27-kraadise soojuse ja teadmise, et kuigi meil pole mägesid ega meduuse, on siin imetore paik ning hulk koduseid, toredaid inimesi ootamas. Hulk uusi rännuplaane samuti kõpsemas.

Täname kõiki, kelle abil selline reis võimalikuks sai. Kõige rohkem muidugi kohusetundlikku ja vahvat seltskonda! Kiitus ja lugupidamine teile!

Reisil käisid Meribel Kangert, Triine Avango ja Valter Sulin.

Sack von Sound tõi nii rõõmupisaraid kui tantsupoognaid

ANGELA BLUMKVIST | festivali meediajuht

Augusti viimasel nädalavahetusel täitus Saku mõisapark armastatud staaride ja rõõmsa publikuga. Kahe päeva jooksul sai festivali nautida nii tantsumuusika austaja kui mahedate meloodiate kuulajaskond.

Festivali esimene päev pani Saku kaasaelajatest rappuma, sest laval andis meelde jääva šou Trad.Attack! ning õhtu lõpetas menukas Club Hits projekt, kus

millenniumi megahitte esitasid orkestriga Uku Suviste ja Sofia Rubina. Lisaks sai kaasa elada kohalikele noortebändidele.

Laupäevast festivalipäeva alustas tasuta Lolala lastekontsert, mis tõi kokku enam kui tuhat väikest ja suurt fänni. Teine päev jätkus kaunite meloodiatega. Nautida sai nii kodumaiseid kui välismaalt tulnud vokaliste. Teiste seas astus üles

Prantsusmaalt pärit trio Oriane Lacaille ning meie oma kodumaine hõbehääl Liisi Koikson & Joel Rimmel trio. Festivali lõpetas suursugune Le Grand Gala, kus maailmakuulsaid lugusid esitasid Tanja Mihhailova-Saar, Elina Nechayeva ja German Gholami koos orkestriga.

Aitäh publikule ja uute kohtumisteni!

Fotod ja esikaane foto: Raul Ollo

Saku KK treener Jaanus Liivak: näen suurt potentsiaali klubina kasvada

MERILIN PIIRSALU

Jaanus Liivak koos Saku KK U19 vanuserühma poistega.

Foto: Juri Udre

Saku Korvpalliklubi sõlmis juunis lepingu treener Jaanus Liivakuga. Suurte kogemustega treener viis lõppenud hooajal esiliiga meistriks TERE Kadrina Karude ja teise liiga meistriks Team Kaitseväge tiimi. Sakus juhendab Jaanus Saku KK U19 ja U14 tiimi ning meeste võistkonda. Samuti on ta teiseks treeneriks poiste U12 tiimi juures ning toetab nõu ja jõuga teisi treenereid.

Kuidas omal ajal alustasid korvpallikarjääri ja mis inspireeris sind korvpalli mängima?

Mul on kolm aastat vanem vend, kes tegi korvpallitrenni ning kelle sabas mina kogu aeg käisin. Tema tuules läksin ka korvpalli mängima. Minu esimene treener Tartus oli Eha Sügis, kes õpetas korvpalli armastama ning kellel on väga suur roll, et selle mängu juurde jäin. Ta õpetas armastust just läbi mängu ning mäng on ju väikese inimese töö. See mõtteviis saadab mind seniajani.

Pärast mängijakarjääri lõppu alustasid treeneritööd, mis on tänaseks kestnud ligi kakskümmend aastat. Oled töötanud nii Eesti klubide juures kui ka Hollandis. Mis sind nüüd Sakku tõi?

Sakku kutsus mind sinise korvpalliklubi

treener Märt Raam. Näen siin suurt potentsiaali noore klubina kasvada ning mis kõige tähtsam – lapsi on palju. Lisaks on Sakus super taristu. Alustades jooksuradadest ja lõpetades väga heal tasemel trennisaalidega.

Kuidas kirjeldaksid oma treeneri filosoofiat?

Olen heas mõttes vana korvpallikooli esindaja. Mulle meeldib kiire ja agressiivne mäng. Tahan, et minu hoolealused oleksid füüsiliselt hästi trennitud ja meisterlikud ning teeksid väljakul otsuseid ise. Meie asi treeneritena on anda noortele tehniline pagas ning kasvatada nende enesekindlust, et kui nad jõuavad Sakust kaugemale, siis nad oleksid isiksused ja oskaksid ennast kehtestada.

Kuidas näed korvpalli arengut Eestis üldisemalt ja kuidas Saku KK kaudu saab sellesse panustada?

Kindlasti saab alati paremini, aga meie koondis on praegu heal tasemel, meil on üks mees NBA-s ja üks Euroliigas – kui vaadata ajas tagasi, siis palju meil selliseid hetki ei ole olnud. Lisaks on Kalev Cramo nii heas seisus, et korraldas septembri alguses Tallinnas kõrgetasemelise rahvusvahelise korvpalliturniiri. Tööd on

siiski vaja palju teha ning loorberitele puhkama jääda ei saa. Kindlasti tuleks rohkem arendada tüdrukute korvpalli, sest Eestis naiste korvpalli praegu praktiliselt ei ole. Kutsungi üles igas vanuses tüdrukuid trenni tulema!

Miks sina lastele just korvpallitrenni soovitaksid?

Soovitan kõiki spordialasid. Ei pea just korvpalli mängima, aga mulle meeldib korvpall sellepärast, et see on põnev ja agressiivne mäng. Tegelikult meeldivad mulle kõik pallimängud, sest nendes tegutsetakse tiimina. Kui ühel ei tule täna välja, siis sõber saab aidata ning tiimikaaslased saavad üksteise puudusi vajadusel kompenseerida.

Mu enda poeg mängib jalgpalli, aga kui naljaga pooleks öelda, siis lapsevanema vaatevinklist on Eesti kliimas korvpallile palju mõnusam kaasa elada, sest see toimub siseruumides, kus ei pea väljaku ääres külmetama.

Miks sporditegemine üldse sinu meelest oluline on, lisaks sellele, et liikumine on tervisele kasulik?

Kui leiad enda jaoks õige ala, siis on sporditegemine nauding. Sport pakub nii individuaalset kui ka võistkondlikku rahulolu. Näiteks, kui saad korvpallis mõne uue elemendi selgeks või kui võidad meeskonnaga kedagi endast suuremat.

Mis sind treeneritöös kõige rohkem motiveerib?

Kui ma näen, et sport kasvatab poistes enesekindlust. Olen näinud poisse, kes tulevad trenni ning on väga häbelikud, ei julge midagi rääkida, aga mõne aasta pärast panevad eksamile minnes ülikonna selga, seisavad sirge seljaga ja kõnelevad kõva selge häälega. Enesekindlus on ju vajalik igas valdkonnas. Kui oled noorena sporti teinud, siis see annab sulle ka tööturul eelise, sest sa talud paremini pinget, teades, mis on distsipliin ning saad aru, kui oluline on tiimitöö. See on kogu edaspidises elus hindamatu väärtusega.

Nurme tänava liivaväljakute avavõistlusel osales 26 julget spordisõpra

TEET SOASEPP | Saku lõviklubi

Esimesel septembril toimus Saku vallas Nurme tänava värskelt valminud liivaväljakute avavõistlus, kus osales 26 spordihuvilist. Vaatamata tuulisele ilmale pakkus üritus osalejatele ja pealtvaatajatele kuhjaga sportlikku pinget ja rõõmu. Võistlus viidi läbi Saku Lõviklubi ja Saku Valla Spordikeskuse eestvedamisel, kes on aktiivselt panustanud kohaliku kogukonna spordielu edendamisse.

Nurme tänava kelgumäe all asuvad liivaväljakud on Saku spordielu uus ja oluline osa. Tänu Saku Lõviklubi algatusele ja kohalike entusiastide toetusele valmisid kaks täismõõtmes liivaväljakut, mis sobivad ideaalselt nii rannavõrkpalli kui ka rannatennise mängimiseks. Ehitustööde käigus pandi suurim rõhk eelkõige kvaliteetsele liivakattele.

„Meie eesmärk oli pakkuda kogukonnale mitmekülgseid sportimisvõimalusi. Lisaks korvpalliplatsile on nüüd ka liivaväljakud suurepärane täiendus selle piirkonna sporditaristule,“ sõnas Saku Lõviklubi president Robin Lilleorg. „Nüüd on kohalikel võimalik nautida rannaspordialasid otse kodu lähedal.“

Väljakud avati võistlusega

Avavõistlus tõi kokku mitmekesise osalejaskonna. Võistluspäev algas kell 15, kui esimesed osalejad kogunesid Nurme tänava liivaväljakute juurde. Kuigi ilm oli pigem tuuline, ei heidutanud see osalejaid. Kohale tulnud sportlased olid valmis end tõestama nii rannavõrkpallis kui ka rannatennises.

Põnevad vastasseisud

Meeste arvestuses osalesid mitmed

tuntud kohalikud sportlased, kes pakkusid pealtvaatajatele põnevaid vastasseise ja meisterlikku mängu. Finaalmäng osutus eriti tasavägiseks, kus omavahel kohtusid Forsel ja Kindel Kringel. Lõpptulemuses saavutas esikoha Forsel, kes suutis tihedas konkurentsis näidata stabiilsust ja tugevat mänguoskust just eelkõige rannavõrkpallis.

Kindel Kringel pidi leppima teise kohaga, kuid nad pakkusid publiku rõõmuks südikat vastupanu. Kolmanda koha pälvisid Pottsepad, kelle mängustiil eristus tugeva rünnaku ja taktikalise laiskuse poolest.

Koostöö tõusis esile

Naiste ja segapaaride arvestuses näitasid osalejad suurepäraseid koostööd. Esikoha saavutasid Gerli ja Martin, kes olid oma mängus kindlad ja koordineeritud. Nende sünergia ja strateegiline lähenemine kindlustasid neile mitmed võidud.

Teise koha pälvisid Saku Luuad, kelle mängustiil põhines kiirusel ja vastupidavusel. Kolmandaks tulid Focene kuningad, kelle mängu iseloomustasid tugeva löögiga servid ja täpne pallivaldamine.

Fotod: Teet Soasepp

Toetajad ja vabatahtlike panus

Üks oluline osa liivaväljakute rajamise ja avavõistluse korraldamise edus oli vabatahtlike ja kogukonna liikmete toetus. Mitmed kohalikud ettevõtted ja eraisikud panustasid nii auhindade kui ka oma ajaga, et see projekt teoks saaks. Vabatahtlikud aitasid nii ehitustöödel kui ka võistluse korraldamisel, pakkudes tuge igas etapis.

Augustikuu vesi, higi ja pisarad

KRISTJAN PUUSTUSMAA | #sakuliigub projektijuht

Kanuumatk pakkus võrratuid elamusi.

Augustikuu pakkus võimalust olla vees, spordisaalis ja maantee ääres. Esiteks toimus juba traditsiooniks saanud kanuumatk, kus Viliverest Kiisa poole kulges 42 kanuud.

Kanuumatk ehk „Kodukandi eksootika omas kulgemises“ seikleja Marleen Valdmaa silmade läbi: „Augustis võis Keila jõel märgata korralikku kampa inimesi kulgemas kanuudega allavoolu. Pered, paarid, sõbrad – kõik olid sõiduvahendi kättesaamiseks kogunenud stardipunkti, kus oli mõnus melu. Ilmselt mõnel peas mõtted ootusärevusest, teisel sõrmed sügelemas, et saaks juba ometi veele minna. Veevool oli üllatavalt kiire, veetase kõrge ning kui marsruut jagada mõtteliselt kaheks, siis said kõik esimeses pooles tunda vee võimsat olemust ja panna proovile reageerimiskiiruse. Jõel sõitmise võlu seisneb vaatepunkti muutuses, oleme tavaliselt harjunud nägema end ümbritsevat (loodust) tugevalt pinnaselt. Väga hariv oli tähele panna, kus ja kuidas kivid jõesängis paiknevad ning kuidas veevool nendest sõltuvalt kulgeb. Kui müstiliselt mõjusid hõljuvad-vetruvad rohelised taimesaared, millest sai nii üle sõita kui ka sinna sujuvalt parkida, et piparmündi olemusega vesimünti koju tee tegemiseks kaasa noppida. Tiimitöö ja vee kohtumised, kus nii mõnigi kanuu läks kärestikulises kohas ümber ja tuli kärmelt leida lahendus, kuidas olukorrast edukalt väljuda. Kogu matk oli hea ekstreemsuse-naudingu kombinatsioon, sest peale esimest väljakutsuvat löiku ootas rahulik looklev lõpukulgemine. Arvestades eri liikumiskiirusi võis nii mõnigi olla teatud hetkedel puhtas üksinduses looduse rüpes, taustaks mõlatõmmete veesulin ja loodushääled. Kaldapealsetelt kalameestelt sain

info kalasaagi kohta ning käega näidati ahvenate suurust, soovisime mõlemad üksteisele edu ja jätkasime oma tegevustega.“

Kanuu.ee loosis matkal osalejate vahel välja Dragonboat seikluse 20-le, mille võitis **Raivo Tahvinov**. Saku Valla Spordikeskuse lisaloosi võitis **Ketlin Kalm**.

Saku suvelõpu sulka VOL.4.

28. augustil pidasime spordikeskuse saalis juba neljanda sulgpallilahingu. Saku inimestele meeldib sulgpall. Vallas elavate mängijate pilte leiab siit-sealt sotsiaalmeedia postitustest, kus reket on käes ja nagu on naerul. Meie turniiril läksid omavahel võistleva kaheksa segapaari ja pärast kolme mängutundi oli esikolmik selge.

1. Kelly-Kristel Ottis ja Tauri Tilk

2. Kaja Kallasmäe ja Kaupo Mang

3. Maria Mänd ja Jürgen Pallo

Palju õnne võitjatele, suur aitäh kõigile osalejatele ning toetuse eest Saku Õlletehas!

35. Balti Ket'i jooks

Balti Ket'i 35. aasta mälestusjooks sai alguse Vilniusest ning kulges läbi Eesti samamoodi nagu päris esimene Balti

Kett Eestit, Lätit ja Leedut ühendas. 26. augusti hommikul kella 10 paiku jõudsid jooksjad Saku valda. Tagadi küla alguses ootasid Saku SPARTA kergejõustikuklubi vabatahtlikud. Koos rahvusvahelise seltskonnaga joosti Saustinõmme piirini ning sealt jätkas Toompeani juba uus seltskond. Täname SPARTA jooksjaid – Kristin Kaldre, Vanessa Noormets, Marit Tarm, Ado Jakob Laurimaa, Hugo Mark Orgusaar, Hugo Paesüld, Martin Laas ja treenereid Maile Mangussoni ja Toomas Tarmi.

Uus piiripost

7. septembril avasid Kiili ja Saku vald piiriposti Sausti küla ja Saustinõmme piiril. Piiripunkti avamise tähistamiseks taaselustasid naabervalla sõbrad KIILI VÄNT jalgrattasõidu ürituste. Saku valla spordikeskus tähistas kohtumist tempoka kepikõnni matkaga. Piiripunktis ootas soe amps ja jook ning Kiili vallavanem Aimur Liiva ja Saku abivallavanem Tanel Otsa sõbraliku käepigistuse saatel avati uus määrmärk. Peale avamisüritust jätkasid naabrid oma rattasõitu ning sakukad suundusid Saustinõmme ökodukti poole, et rabamaetsa sügisvaateid nautida.

Kiili ja Saku vallad said piiriposti.

Fotod: erakogu

EVA-LENA
RAENOK
TREENER

EAKATE JÕUSAALI TREENINGUD JÄTKUVAD ALATES 10.09.2024

TEISIPÄEV KL 9.15-10.00
SAKU SPORDIKESKUS
1 TRENN = 2 €

2 TRENNI ÜHE HINNAGA ALATES 10.09 - 29.10.2024!
VÕIMLEMINE-SIRUTUS-PAINUTUS TRENN SAMA RAHA EESTI!
AEROBIKASAALIS IGAL TEISIPÄEVAL KL 8.30 - 9.15

LISAINFO 5661 0514

Vaata lisainfot sakuvallakalender.ee

VÕIMLEMINE-SIRUTUS-PAINUTUS EAKATE TREENINGUD 10.09.-29.10.2024

TEISIPÄEV KL 8.30-9.15
SAKU SPORDIKESKUS
1 TRENN = 2 €

2 TRENNI ÜHE HINNAGA ALATES 10.09 - 29.10.2024!
VÕIMLEMINE-SIRUTUS-PAINUTUS TRENNIS OSALEJALE ON EAKATE
JÕUSAALI TRENN SAMAL PÄEVAL KL. 9.15-10.00 TASUTA!

LISAINFO 5661 0514

Vaata lisainfot sakuvallakalender.ee

KEPIKÕNNI HOMMIKUD

SAKU SPORDIKESKUS
ALGUS KELL 11.00

12. SEPTEMBER
19. SEPTEMBER
26. SEPTEMBER

VÕTA OMA KEPP KAASA JA TEEME SPORTLIKU PÄEVA ALGUSE.
RIETUDA JA PESTA SAAB SAKU SPORDIKESKUSES. TASUTA!

JUHENDAJA
ANNELY-THEA HÄGGBLUM
LISAINFO 5103351

KÕIK ÜRITUSED WWW.SAKUVALLAKALENDER.EE

SAKU SÜGISKROSS

0,5 KM	1 KM	2 KM	3 KM
16.00 SÜND. 2017	16.30 SÜND. 2011-2012	17.15 NAISED	
16.10 SÜND. 2015-2016	16.45 SÜND. 2009-2010		
16.20 SÜND. 2013-2014	17.00 SÜND. 2005-2008	17.30 MEHED	

KOLMAPÄEV, 2.10.2023 KL 16
SAKU SUUSAMAJA JUURES

AUTASUSTAMINE: IGA VANUSEKLASSI 3 PAREMAT
AUTASUSTAMISED TOIMUVAD KOHE PEALE VANUSEKLASSI JOOKSUDE LÕPPU

LISAINFO
Maile Magnusson
maile@sparta.ee

REGISTREERIMINE
KOHAPEAL

WWW.SAKUVALLAKALENDER.EE

TASUTA
SAKU VALLA
ELANIKULE
* TEISED 3 €

Kuhu minna

- ▶ 19.09 kell 18 Saku mõisas esinevad Mait ja Mikko Maltis ning Jaan Kirss. Avatud kohvik. Tasuta buss toob kohale ja viib tagasi marsruudil Tõdva-Kurtina-Kiisa-Saku. Buss väljub kell 17 Tõdva poe eest. Piletid eelmüügist 15 eurot ja kohapeal 20 eurot. Lisainfo 514 5731 või 507 1587.
- ▶ 21.09 kell 10 Sägiskirbukas. Sakus, Teaduse 1 õuel.
- ▶ 21.09 kell 10 Kasumlik toidukasvatus = majandus + mullaviljakus + elurikkus, Kärneri Taimeaias, Üksnurme külas. Info telefonil 543 9833.
- ▶ 22.09 kell 10 Sägiskirbukas Kiisa Vabaajakeskuse õuel.
- ▶ 27.09 kell 10 Silmade kontroll Saku Päevakeskuses. Vajalik etteregistreerimine kell 9–15 telefonil 5323 2454.
- ▶ 29.09 kell 10 Särtsukas, Saku-Männiku krossirajal.
- ▶ 02.10 kell 16 Saku Sägiskross 2024, Saku Suusamaja juures.
- ▶ 05.10 kell 10 Mala punumise töötuba, Teaduse 13, Saku.
- ▶ 12.10 kell 8 Saku Staadionikross 2024, Saku-Männiku krossirajal.

Üritused eakatele

- ▶ 21.09 kell 11 Pensionäride Ühenduse Elukaar koosviibimine. Vallavalitsuse töötajad jagavad infot eakate õigustest ja võimalustest vallas. Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- ▶ **NB! 21.09 väljakuulutatud kohtumine Mihkel Zilmeriga jääb ära!**
- ▶ 30.09 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja kohtumine vaimulik Jaan Tammsaluga, kes vestleb hingede-ajast ja sellest, kuidas hinge eest hoolt kanda. Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- ▶ 01.10 kell 13 Rahvusvahelise eakate päeva tähistamine koos ansambliga Laine. Teaduse 1, Saku, suures saalis.

Regulaarselt toimuvad

- ▶ Tervisevõimlemine igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.15 Saku Gümnaasiumi algklasside maja võimlas. Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee
- ▶ Eakate vesivõimlemine üle kahe nädala laupäeviti kell 9 Saku Valla Spordikeskuses. Esimene kohtumine 19.10.
- ▶ Kohviklubi igal teisipäeval ja neljapäeval kell 10 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Saku Päevakeskuse lauluklubi igal teisipäeval kell 11 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Päevakeskuse korraldatud tervisevõimlemine esmaspäeval, kolmapäeval ja reede kell 9.30–11.00 Saku Valla Kultuurikeskuses, ruumis 111.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Kudumisklubi kolmapäeviti kell 16 Saku Päevakeskuses.

AUSTATUD SAKU VALLA EAKAD!

Ootame teid 1. oktoobril kell 13 Saku Valla Kultuurikeskuse saali (Teaduse 1).

Tähistame koos rahvusvahelist eakate päeva, veedame meeldivalt aega ja täname tegijaid.

MUUSIKAT TEEB ANSAMBEL LAINE

Soovijatele organiseerime bussitranspordi.

Palun andke oma tulekust ja transpordisoovist teada hiljemalt **24. septembril** telefonil **671 2431** või e-posti aadressil **saku@sakuvald.ee**

MARTI REHEMAA
VALLAVANEM

SAKU VALD

Saku Priitahtlikud Pritsimehed

kutsuvad oma ridadesse

uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

JÄRGMISED MÄNGUD

NAISKOND:

02.10
19.00

Meistriliiga
Saku Sporting - JK Tallinna Kalev

06.10
12.30

Meistriliiga
Saku Sporting - Tallinna FC Flora

MEESKOND:

22.09
16.00

Teine liiga
Saku Sporting - JK Tabasalu U21

06.10
16.00

Teine liiga
Saku Sporting - FC Hiiumaa ja Laanemaa JK II ÜM

SAKU KUNSTMURUVÄLJAKUL ALPCAIR TREENINGUKESKUSES (SAKU MURUVÄLJAK)

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub **Kell 11.00, Nurme 3a**
lastele pühapäevakool.

Tere tulemast!
www.eknsaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK

MÄLESTAME LAHKUNUID

KALJU KAUR
TÕNU AKKEL
VAIKE ALATSEI

TAMARA KAZATŠOK
VIIVE-HELLE TIMOFEJEV

SEPTEMBER-OKTOOBER 2024 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

N	19.09	kell 18	Osadusgrupp Rooma kirjaga
P	22.09	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
L	28.09	kell 17	Sõpruskoguduste õhtu – Jar koguduse rühm külas
P	29.09	kell 11	Mihklipäeva jumalateenistus kirikutekstiili pühitsemisega ja lastekirik
N	03.10	kell 18	Osadusgrupp Rooma kirjaga
P	06.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
P	13.10	kell 11	Lõikustänapüha perejumalateenistus
N	17.10	kell 18	Osadusgrupp Rooma kirjaga
L	19.10	kell 18	Noorteõhtu
P	20.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik

* ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti kell 18. Sisepääs kiriku küljeuksest.

* BEEBILAUL alustas T 10. sept kell 10.30 (0-2-aastastele).

Info ja registreerimine ave.molster@eelk.ee

* LEERIKOOL alustab T 24.09 kell 18. Info ja registreerimine: saku@eelk.ee

* VASTUVÕTT koguduse kantsleis ja avatud kirik T 10-12 ja N 16-18

* RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE

ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust.

Koguduse õpetaja Magne Mølster, tel 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee

Koguduse abiõpetaja Ariel Süvari, tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee

Saku Toomase kirik, Küütsu 2, Saku alevik

*Koob vaikus
mälestuste kuldset niiti,
õõkanga õrna sinisiidi.
(E. Niit)*

Südamlik kaastunne teile,
armsad Tiit ja Pille-Riin kalli

EMA ja VANAEMA
lahkumise puhul.
Päikesekillu pere

Mälestame ja avaldame
kaastunnet
TAMARA KAZATŠOKI
surma puhul.
Päevakeskuse kohviklubi

*Sulgunud on silmad,
Algab mälestuste maa ...*

Mälestame seltsi
kauaaegset liiget
TAMARA KAZATŠOKI

Meie siiras kaastunne
lähedastele.
Saku Diabeetikute Selts

Mälestame Elukaare
kauaaegset liiget
TAMARA KAZATŠOKI
Avaldame kaastunnet lahkunu
lähedastele.

Avaldame sügavat kaastunnet
heale sõbrale
Teet Lilleorule perega
ISA
lahkumise puhul.
Perekonnad Laumets
ja Rehema

Mälestame sooja
ja südamlikku naabrit
**VIIVE-HELLE
TIMOFEJEVIT**
Made, Viive ja Terje

Mälestame head
osakonnajuhatajat
TÕNU AKKELIT

Avaldame kaastunnet
lähedastele.

Endise Eesti Maaviljeluse ja
Maaparanduse TU instituudi
majandusmatemaatika
osakonna töötajad

Mälestame alati
rõõmsameelset, positiivset
ja abivalmit
**VIIVE-HELLE
TIMOFEJEVIT**
Raili tütrede perega

Südamlik kaastunne
Tiit Rõukile armsa
EMA
lahkumise puhul.
Saku Vallavolikogu
ja Saku Vallavalitsus

Keila Keskuse ehitusega algas Harjumaa suurima ärilinnaku rajamine

Suve hakul alustati Harjumaa lähikümneni suurima kinnisvaraarenduse KEKE Kvartali kaubandus-, meelelahutus- ja kogukonnakeskuse ehitusega. Keila Keskus saab olema esimene maamärk Harju KEK-i arendatavast ligi 100 miljonit eurot maksvast ärilinnakust. Nurgakivi sündmus leiab aset 19.septembril.

Kinnisvaraarendusettevõtte Harju KEK sõlmis Keila Keskuse ehitamiseks ehituslepingu ehitusfirmaga NOBE. Maja plaanitakse rahvale avada 2026. aasta alguses.

Keskus kerkib Paldiski maanteele, tervisekeskuse ja Keila Kooli kõrvale. Sellest soovitakse kujundada kogu Harjumaa lääneosa elanike vaba aja veetmise sõlmpunkt. **“Tahame, et sellest saaks Keila kogukonna kogunemisaik, kus luuakse uusi väärtusi ja elamusi. Multifunktsionaalne keskus katab Keilas seni puuduvate teenuste ja meelelahutuse osa,”** ütles Harju KEK-i tegevjuht Janek Lehtmets.

Keskuse pindala on kokku 13 000 ruutmeetrit, millest tänaseks on rendilepingutega kaetud üle 60 protsendi. Sinna tuleb kahe saaliga kino, spordikeskus, toidumarket, kohvikud ja söögikohad. Samuti jagub seal ruumi avalikele- ja meditsiiniteenustele, lemmikloomadega seotud tegevuste ning huviringide jaoks. Rääkimata erinevatest rõiva-, jalanõude-, spordikauplustest.

Suurimaks rentnikuks tuleb 2500 ruutmeetrisele pinnale **Coop Maksimarket**. Rohkem kui 1200 m2 suurusel pinnal hakkab tegutsema Harjumaa lääneosa suurim **spordiklubi 24-7 Fitness**, kus saab käia ööpäevaringselt korraga trennis ligi sada inimest.

Keila Keskuse ehituse hetkeseis, augustikuu lõpp. Harju KEK

3D visuaaliseering – uus Keila Keskus ja seda ümbritseva ala visioon KEKE Kvartalist.

Lisaks tuleb keskusesse **Keila Seiklusmaa**, mis on valmides üks kõrgeima laega laste seiklusparke Eestis.

Keskuse ette on kavandatud väljak, kus saab hakata korraldama erinevaid kogunemisi, turge, meelelahutusüritusi ja spordivõistlusi. Lisaks rajatakse parkla ligi 260 autole.

Keskuse kavandas arhitektuuribüroo Allians Arhitektid ning projekteeris Sirkel & Mall. Ehituse peatöövõtja on NOBE OÜ ning omanikujärevalvet teostab inseneribüroo Telora. Keila Keskus saab olema rahvusvaheliselt tunnustatud roheliste hoonete sertifitseerimissüsteemi LEED kuldsertifikaadi (Leadership on Energy and Environmental Design) vääriline.

Lehtmetsa sõnul on rajatav kogukonnakeskus esimene etapp Keila tulevase ärilinnaku suurest arendusprojektist, mis muudab Harju KEK-i suletud tootmisala linna uueks tõmbekeskuseks. Ligi 9 hektarile kavandatud ärilinnak hakkab kandma nime KEKE Kvartal. See näeb ette kuni 27 hoone ehitamist, mille brutopind kokku on 43 000 ruutmeetrit. **„Näeme selles uues ettevõtlusalas eritüüpi äritegevust, vaba aja veetmise ning sportimise võimalusi. Sinna on kavandatud piirkonda sobivad ärid, bürood, väiketootmishooned ning keskväljak koos puhkealade ja rohke haljastusega,”** rääkis Lehtmets.

Harju KEK on suurima kogemusega äri- ja tööstuskinnisvara arendaja ning haldaja Eestis. Ettevõtte omaduses on ligi 100 hektarit äri- ja tootmismaad ning kokku üle 100 000 ruutmeetri väljaüritud pinda. Tema suurimad äri- ja tööstuspargid on Keila Tööstuspark, A11 Äripark Tallinna ringtee ääres ja Valdmäe Tööstuspark Tānassilmas. Harju KEK omab üle 30% osalust börsiettevõttes Harju Elekter ning üle 28% ettevõttes EKE.

SAKU VALD
Labi rohelise akna

Saku Vallavalitsus võtab tööle KÖÖGI ABITÖÖLISE

Sinu ülesanneteks on

- nõude pesemine nõudepesumasina
- nõude sorteerimine riulitesse
- koristamine ja prügi väljaviimine
- puhtuse ja korra tagamine köögis

Sinult ootame

- kohusetundlikkust, töökust ja sõbralikkust
- toiduhügieenialaseid teadmisi

Kasuks tuleb varasem kogemus toidlustuses

Pakume Sulle

- osalist tööaega E-R kella 9-15
- stabiilset tööd Saku Gümnaasiumi algkooli maja sööklas
- lõunatoidu soodustust
- tervise edendamise kulude hüvitamist
- võimalust puhata suvel, tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast
- toetavat ja ühtehoidvat meeskonda

Kandideerimiseks saada palun oma CV hiljemalt **29.09.2024** läbi CV-Keskuse või saku@sakuvald.ee

Töö sisu kohta annab lisainfot toitlustusteenistuse juht Anu Ruukholm, 5199 9787 või anu.ruukholm@sakuvald.ee

Tööle asumine esimesel võimalusel

Kurtina Kool otsib oma meeskonda kõnearenduse õpetajat

Ootame Sind endale kolleegiks, kui Sul on:

- kõrgharidus alushariduses või muu pedagoogiline kõrgharidus (võib olla omandamisel);
- soovitavalt teadmised ja kogemused lastega töötamisel;
- soov ja tahe aidata lapsi, empaatiavõime;
- hea suhtlemis- ning koostööoskus.

Meie juures on Sul võimalus:

- töötada osalise- või täistööajaga;
- töötada lasteaia ja/või koolis;
- välja selgitada lapse arengu-, kõne, õpioskuste- ja vajaduste tase;
- arendada keelilise mahajäämusega laste kõnet ja laiendada sõnavara;
- kujundada laste koolivalmidust;
- arendada eesti keelest erineva emakeelega laste keeleõppe taset.

Meie pakume:

- huvitavat ja vastutustrikast tööd;
- konkurentsivõimelist töötasu;
- toetavat kollektiivi ja personaalset lähenemist;
- paindlikku töökorraldust;
- sõidukompensatsiooni kaugemalt tulijatele;
- tervise edendamise toetust (Stebby kompensatsioon).

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel.

Kandideerimiseks esita oma CV ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad aadressile kurtinakool@sakuvald.ee.

Kurtina Kool
MESI PEITUB IGAS ÕIES

Saku Gümnaasium on roheluses paiknev aktiivne kogukonnakool. Siin kujundatakse mõtestatud õpiteekonda, toetatakse õpilase uudishimu ja õpirõõmu ning arendatakse oskust õppida, sihte seada ja julgust katsetada.

OTSIME KOOLIPERE LIIKMEKS

klassiõpetajat 2.klassile
inglise keele õpetajat põhikoolis
inglise keele õpetajat gümnaasiumis
muusikaõpetajat põhikoolis
keemiaõpetajat III kooliastmes
eripedagoogi I-III kooliastmele
koolipsühholoogi I kooliastmes

Saku Gümnaasiumis ootavad Sind:

- sõbralik ja pühendunud koolipere
- mentori tugi sisseelamise toetamisel
- koolitused ja enesetäiendamise võimalused
- huvitav ja vaheldusrikas töö
- sõidukompensatsioon kuni 120 € kuus
- tervisekompensatsioon 100 € kvartalis

Sobival kandidaadil on:

- kvalifikatsioon omandatud või omandamisel
- omane süsteemsus ja lahendusmeelsus
- osakus iseseisvalt töötada ja koostööd teha
- positiivne ellusuhtumine
- kohusetundlikkus ja hea suhtlemisoskus
- arengule keskenduv mõtteviis

Saku Gümnaasiumis on töötajate jaoks olemas sõbralikud kolleegid ja toetav juhtkond. Üle kõige väärtustame koostööd, usaldust ja mitmekesisust, lisaks tunne rõõmu andekatest õpilastest ja põnevatest projektidest, mis tööelu rikastavad.

Kandideerimiseks saada oma CV, motivatsioonikirj või -video ja kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid aadressile kool@saku.edu.ee. Konkursid kestavad kuni sobivate kandidaadide leidmiseni.

Oktoober Noortekeskuses

Saku

03.10	Lauamängupäev
08.10	Meisterdamine vabatahtlikuga
10.10	Pinksiturniir
14.10	Kokkamine - Kama magustoit
16.10	Spordi KAHOOT
21.10	Noorteka kaunistamine - HALLOWEEN
24.10	3D-pliiaitsid
29.10	Meisterdamine - Laternad
31.10	Halloweeni BINGO

Kiisa

01.10	Muusikaviktoriin
03.10	Kokkamine vabatahtlikuga
08.10	Piljarditurniir
10.10	Vaimse tervise päev
15.10	Puslepäev
17.10	Kokkamine - Muffinid
22.10	Lauamängupäev
24.10	Noorteka kaunistamine - HALLOWEEN
29.10	Meisterdamine - Künlaalus
31.10	Halloweeni KAHOOT

SAKU: REEDETI 12+ NOORED

KIISA: NELJAPÄEVITI

KL 17.00 ALATES 12+ NOORED,

KESKUS AVATUD KUNI 20.00

 Saku valla Noortekeskus

 Saku valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus

 saku_valla_noortekeskus

 www.sakuvallanoortekeskus.ee

LAAGRI KÜTTELADU

PUITBRIKETT JA PELLET

TERMOHAAB (KAUAPÕLEV)
1040KG/ALUS

KASK; KUUSK+MÄND; SAAR (TUME)
960KG/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS

INFO JA TELLIMINE
504 0304
INFO@KYTAME.COM

WWW.KYTAME.COM

KREGLeni TALL

Kregleni tall võtab vastu nusi õpilasi ratsakooli!
Oodatud on algajad ja edasijõudnud, lapsed ja täiskasvanud.
Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.
Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797, sõnniku müük tel: 53 334 401

SakuEhitus

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänava ja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Teede- ja platside ehitus

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

KORSTNAPÜHKIJA
tel 56654265

Siim Sõber
korstnapuhkijasilm@gmail.com

VEE JA KANALISATSIOONI TRASSIDE EHTUS

- PROJEKTEERIMINE
- KOOSKÕLASTAMINE
- VÄLISTRASSIDE EHTUS

HALJASTUS JA TÄNAVAKIVIDE PAIGALDAMINE
MINIEKSKAATORI RENT KOOS JUHIGA

+372 56848690
DVSLEON.OU@GMAIL.COM

1Partner 20 AASTAT

Müüte kinnisvara? Meie aitame.

Katrin Ots
518 2318

Alar Voogla
5345 9884

1PARTNER.EE

Soolo tantsutrennid alustajatele
Saku Kultuurikeskuses
3.korruse peegelsaalis

Bachata Salsa
alustame
17.septembril kell 19.00
hiljem saab ka liituda

Registreeri 517 5717 või
Facebookis @showgrouppanter

ARVUTIABI
52 55 363

- SAKU
- SAUE
- LAAGRI

WWW.SECCAM.EU

DOMUS KINNISVARA

Tahad müüa kinnisvara või otsid uut kodu?

Sinu kinnisvara saab müüda parima hinna ja vähima ajakuluga!
Aktiivne müük- 27 000 külastajat
kodulehel, kõik kinnisvaraportaalist, otsepakkumised
Regulaarne tagasiside
Korrekne tehingu korraldamine

Viljar Viska
Maakler / Konsultant
+372 56 459 526
viljar.viska@domus.ee
www.domus.ee

Usaldus, mis kestab!

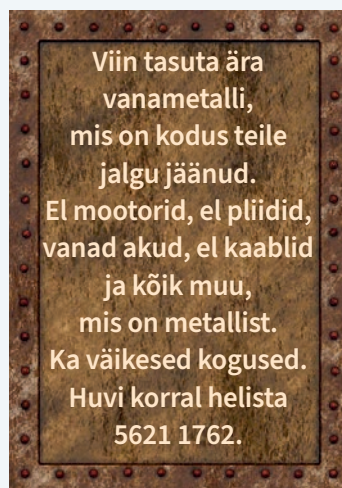
Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuid – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.

- ▶ Müüa soodsa hinnaga puitbrikett kandiline RUF, premium pellet 6 ja 8mm, kuivad kaminapuud ja kütteklotsid, transpordi võimalus, tel 517 0257.
- ▶ Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. 5624 1509, Andres.
- ▶ Kõitelt puude hooldus, kujundus või langetus, puude sidumine, hekkide pügamine, ohtlike puude raie, kändude freesimine, viljapuude hooldus, puude istutus – töid teostab litsenseeritud arborist. Võta ühendust ja vaatame üle. Tel 525 1330 marek@mwww.ee
- ▶ Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega. Oodatud pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järele tuln puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

- ▶ Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust, õunapuu-, heki- ja võsalõikustöid. Helista ja küsi lisa – 5399 3595.
- ▶ Pakun peenarde hooldamise, viljapuude hooldusloikuse ja madalamate hekkide pügamise teenust. Helista ja küsi lisa – 5397 7347.
- ▶ LEHMA KÕDUSÖNNIK 30L/ kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30; 40; 50cm. Tammaru Farm 5238852. www.tg.ee.
- ▶ Pakun akende pesu teenust Sakus. Tel 5855 8078.
- ▶ Ohtlike puude langetamine, hekilõikus, võsalõikus. Tel 5373 5212.
- ▶ Mahla pressimisteenus toormahlaks ja pastöriseeritud mahlaks Kose vallas ja õunte kokkuost. Lisainfo: info@nommetalu.ee
- ▶ KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuid segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40L kuiv lepp/kask. Võrgus halujäägid (5-25cm). Tel 504 2707.

- ▶ Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Kartulid Gala ja Laura, porgand, sibul. Tel 5834 6809.
- ▶ Pakume tööd Saku Gümnaasiumis (Teaduse 1, Saku). Puhastusteenindaja – tööaeg 7.00-15.30 (täistööaeg). Puhastusteenindaja – tööaeg peale 16.00 (osaline tööaeg). Info tel 529 2469.
- ▶ Müüa LOOMASÖNNIKUT, mulda, killustikku ja liiva. Tel 5697.1079, taluaed1@gmail.com.

DISAIN-VANNITUBA väikse tüüpvannitoa asemel?

Aitame kavandada ja ehitada kompaktse ja kõiki vajalikke võimalusi pakkuva DISAINVANNITOA väikese tüüpvannitoa asemele!

100% täislahendus!

KORTERITE ja VANNITUBADE remont ja viimistlus

info@meisterviimistlus.ee
vannitoaremont.eu
tel 5620 8888

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinade
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD

elektr.ee

tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

Ristsõna koostas Viliar Kimmel.

SAKU Teaduse 1
ou
L 21. 09
kell 10 - 14

KIISA Vabajakeskuse
ou
P 22. 09
kell 10 - 14

Sügis kirbukas

KULTURIRIKESKUS

sakuvallakalender.ee

NB! vihmaga jääb ära

TEATER L 26.10
19.00

Kiisa Vabajakeskus
Kurtna tee 8

Autor Andrus Kivirähk
Lavastaja Peeter Tammearu

VÄIKESED SALADUSED

nuutrum.ee

TEATER
NUUTRUM

Pilet 26/24
müügil Kiisa Vabajakeskuses
Piletilevi/Piletimaailm

Kui 20. saj alguses aastad Euroopas etanud ja revolutsioonipöördega muutunud Ameerika nooruse kodulinnas Põlvasse, tunduvad tema koolipõlve sõbrannad väikekoduluse mustandidatena, kelle põlvad on täidetud vaid magamine, kohvikus istumine ning laste eest hoolitsamisega. Kuid peagi selgub, et need naistel on lihtsalt teadmine meeltd maailma parandamiseks, ja see meeltd on ühugi ebaharilik...

SAKUVALLAKALENDER.EE

TEATER R 08.11
19.00

SAKU Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

TÖLL

Eesti Vabariik 100
Kingitus saarlastele

KÜRESSAARE TEATER

ANDRUS KIVIRÄHK
Lavastaja AARE TOIKKA (VAT Teater)
Kunstnik LIINA UNT
Helilooja VEIKO TUBIN
Koreograaf MARGE EHRENBUSCH
Osades PIRET RAUK, LÕVISE KAPPER

Täname Kultuuriministrit, Saaremaa völd, Kultuurikapital, Etendussuutuste Liit, Rahvakultuuri Keskus

Pilet 21/19
Piletimaailm

sakuvallakalender.ee

TEATER P 24.11
16.00

Kiisa Vabajakeskus
Kurtna tee 8

Autor David Ives
Lavastaja Jaanus Rohumaa

VENUS KARUSNAHAS

nuutrum.ee

TEATER
NUUTRUM

Pilet 28/26
müügil Kiisa Vabajakeskuses
Piletilevi/Piletimaailm

See on kirglik vastemäng, mille peategelasteks on mehed ja naised seksuaalses „Venus karusnahas“ on inimese sõgavusi puudutavate sümboolide poolest nii rikkalikult kirev ja jõuliselt kaasakutsuv, et võib tekkida mitmeidki meelt püüdavaid või tähelepanu eemale suunavaid koosterektseioone.

SAKUVALLAKALENDER.EE

Sünnid

SEBASTIAN SAU

ITI CHKHENKELI

HARALD HEINSALU

EMILY MELISSA MEREKÜLA

HENDRIK HEINLAID

Palju õnne!

LEIDA UUDAM 93

KADRI VARRAND-KUKK 80

ASTA ERIK 92

SAIMA UUSKÜLA 80

MARET KRAAV 92

MIHKEL VIIGAND 80

GUNNART SUSI 92

REET AAVA 75

INGRID-ETHEL LUKAS 90

MARIANNE ÕUN 75

EEVI KIVINUK 90

TUULI PAJULA 75

ELSA-MARIE VAHER 90

URVE ZIRK 75

VELLO TAVA 87

SIRJE ZALETAJEV 75

ALEKSEI KALDE 87

MARJU KAJU 75

HELJU JEFIMOVA 86

VELLO ARANDI 75

HELVE-REET LOKO 86

AUGUST PUKK 75

GALINA KHALADZHIEVA 85

KÕHUTANTS

Täiskasvanutele

Saku huvikeskuses
esmaspäeviti,
alates 9. septembrist18.00 - 19.15 (algajad)
19.15 - 20.30 (edasijõudnud)Liituda võib igal ajal!
Proovitud tasuta!Info ja registreerimine:
www.eeben.space/tunnid
Tel: 506 4450Kinnisvara müük:
kogenud käed,
südamlik teenindus!
Sinu kodu hinna
määramine ja müügieelne
konsultatsioon
TASUTA!

Andriana Lomakina

ANDRIANA.LOMAKINA@GMAIL.COM

+372 5665 9948

Usaldatuim kinnisvaraettevõtte Eestis
Üle 500 eduka tehingu

UUSMAA | PLUS

Meid ühendab soov

SINU ABIMEHED
AIA- JA EHTUSTÖÖDELKui hekk vajab pügamist, muru niitmist,
muld planeerimist, kändude eemaldamist,
purustamist ja kogu see kraam ära vedamist...
siis **rendi tehnika** erinevateks töödeks,
nii koos juhiga kui ka ilma!avantirent.ee
info@avantirent.ee
51 51 959

SAKU AUTOKEKSKUS

SÕIDUAUTOD – PAKIAUTOD

AUTODE OST, MÜÜK
ja VAHETUSToome Saksamaalt
auto koju kätte!tel 686 5258
mob 501 2075
info@sakuautokeskus.ee
Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald-Hooldus
-Remont
-Varuosad
-Rehvitööd
-Sillastend
-Diagnostika
-Kliimaseadmete
täitmine

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 17.10

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus

Toimetaja:

Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitamme tee 15, Saku

Telefon:

671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee

Levik:

tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425

e-post ss@sakuvald.ee

Trükk: AS Pajo